AZTAG
JOURNAL QUOTIDIEN ARMÉN.
B. P. 587
BEYROUTH, Liban

Directeur-Propriétaire
HAIG BALIAN

ԲԱԺԱՆԵԳԻՆ
ՍՈՒՐԻԱ տար. 550, Վեցամսեայ 300 Ս. Դ.
ԱՐՏԱՍԱՀՄ. տրկ. 7, Վեցամսեայ 4 տոլար

ԱԶԴԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ازتاك
جريدة سياسية ادبية اقتصادية حرة

ՈՒՐԲԱԹ 17 ՅՈՒՆԻՍ 1932
ԶԵՌՔԷ ՀԱՏԸ 2,50 Ս. Դ.

Բ. ՏԱՐԻ | Ամէն առաւօտ պէտք է ընել թերթիս տնօրէնէն հացէին | Տնօրէն — Խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ | Չհրատարակուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր | Թիւ 79 (656)

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՍՈՒՐԻԱԿԱՆ ԿՆՃԻՌԸ

Տարիներ տեւող անորոշութենէ մը վերջ, լուծուեցաւ Սուրիական խնդիրը եւ երկիրը առաջին անգամ ըլլալով ունեցաւ իր հանրապետութեան նախագահը։ Ազգայնականներու բռնած չափազանց անզիջող ընթացքը պատճառ եղած էր որ Բարձր Գոմիսէրութիւնը անժամանակ կախակայման դատապարտէ Սուրիական Խորհրդարանը եւ ի վերջոյ լուծման վճիռ ստորագրէ։ Հասկացողութեան մը գալու համար Պ. Բօնսօի քանիցս կատարած փորձերը ազգայնական պետերու հետ, մնացին ապարդիւն եւ երկիրը կառավարուեցաւ հակասահմանադրական վարչաձեւով։

Առաջին անգամն է որ Սուրիան Սահմանադրական կառավարութիւն մը կ'ունենայ։ Վերջին ընտրութեանց միջոցին ազգայնականներու պարտութիւնը եւ կառավարական ու չափաւոր հոսանքներու յաղթանակը դիւրացուցին Բարձր Գոմիսէրութեան ձեռնարկները, Սուրիան օժտելու համար օրինաւոր եւ Սահմանադիր կառավարութեամբ մը։ Այսօրուան Սուրիական երեսփոխանական ժողովը հազիւ 15 ազգայնական երեսփոխաններ ունի իր մէջ, մինչդեռ Հիւսիսային Սուրիոյ 30ի մօտ երեսփոխանները, որոնք կազմած են Սուպհի պէյ Պէրէքէթի նախագահութեամբ պլոք եւ Հագգը պէյ Ազմի կողմնակից 23 երեսփոխանները Չափաւորականներ են եւ կը նկատուին կառավարական։

Կը տեսնուի որ սուրիական խորհրդարանի մէջ մեծամասնութիւն կը կազմեն Հիւսիսային Սուրիոյ երեսփոխանները. գրեթէ երեսփոխաններու թիւին կէսը միացած է մէկ պլոքի մէջ, Սուպհի պէյ Պէրէքէթի նախագահութեան ներքեւ եւ որոնք մշակած են իրենց առանձին ծրագիրն ու ուղեգիծը։ Ուրեմն, երեսփոխանական ժողովի մէջ անոնք պիտի պաշտպանեն մշակուած ծրագիր մը՝ եւ պիտի ներկայանան մէկ ճակատ։ Բոլոր հարցերու մէջ անոնք համաձայն են եւ տարակարծութիւններ չունին։

Երկրորդ ուժեղ պլոքը կը ներկայացնեն բուն կառավարականները, որոնք կը գտնուին Հագգը պէյ Ազմի նախագահութեան ներքեւ։ Այս պլոքը, ընդհանուր հարցերու շուրջ, մանաւանդ հովանաւորութեան հանդէպ բռնելիք քաղաքականութեան մէջ, առաջիններէն տարբեր ծրագիր մը չունի. գրեթէ նոյն ուղեգիծը ունի ան եւ կրնայ ժողովի մէջ շատ անգամ միենոյն տեսակէտները պաշտպանել։

Վերջը կուգան ազգայնականները, որոնք բոլորովին անջատ քաղաքականութիւն մը ունին եւ ոչ մէկ կերպով կրնան ձուլուիլ միւս պլոքներուն։ Անոնք ծայրայեղօրէն հակառակ են հովանաւորութեան եւ կը պահանջեն բացարձակ անկախութիւն։ Անհաշտ ազգայնական ծրագիրներ ունին, որոնք ժամանակի մը համար գոնէ անիրականալի են կամ անգործադրելի։

Քաղաքական մանէօվր մը, սակայն, հանրապետութեան նախագահի ընտրութեան առթիւ, միացուց ազգայնական երեսփոխաններն ու Հագգը պէյ Ազմի պլոքը, որոնք ըստ նախապէս իրենց միջեւ գոյացած պայմանագրական համաձայնութեան մը, իրենց քուէները կեդրոնացուցին Ն. Վ. Մուհամմէտ Ալի պէյի վրայ, մինչ Սուպհի պէյ Պէրէքէթ առանձինն ստացաւ 32 քուէ, միացեալ պլոքի 36ին դէմ։ Պէտք է աւելցնել նաեւ որ Սուպհի Պէրէքէթի ընտրութեան ուժ չտուաւ Բարձր Գոմիսէրութիւնը զանազան նկատումներով։ Հետեւաբար, ազգայնականներու եւ Հագգը պէյ Ազմի միացեալ պլոքին գօբալից [?] եղաւ նաեւ Բ. Գոմիսէրութիւնը։

Այս պայմաններու տակ տեղի ունեցող պարտութիւնը, ինչպէս կ'որակէ մեր պաշտօնակիցը «Լ'Օրիան», երջանիկ պարտութիւն մըն է։ Եւ իրականին մէջ ալ, հանրապետութեան նախագահ ընտրուելով, Սուպհի պէյ Պէրէքէթ, պիտի դատապարտուէր անգործութեան, աւելի ճիշդը պայքարողի եւ առաջնորդողի դերէն պիտի հեռանար։ Մինչդեռ, մնալով խորհրդարանի նախագահ եւ պետ խորհրդարանական ամենազօրաւոր պլոքին, Սուպհի պէյ Պէրէքէթ պիտի ըլլայ իրական առաջնորդը իր սիրած հայրենիքին եւ հսկող՝ կառավարութեան գործառնութիւններուն։ Ն. Վսեմութիւնը ունի զօրաւոր անհատականութիւն մը եւ պատասխանատուութեան գիտակցութիւնը։ Որոնցմէ ալ կազմուած ըլլան դահլիճներ, անոնք պատասխանատու են երեսփոխանական ժողովին առջեւ եւ հաշուետու անոր։ Առանց ժողովին վստահութեան քուէ ստանալու, ոեւէ դահլիճ տեւական չի կրնար ըլլալ։ Եւ ներկայ դահլիճը, կազմուած Ն. Վ. Հագգը պէյ Ազմի կողմէ, իր մէջ կը պարունակէ երկու ազգայնականներ եւ մէկ Հիւսիսային Սուրիոյ պլոքէն։ Եւ եթէ ճիշդ է, համաձայն եղած տարաձայնութեանց, պլոքը որոշած է հրաժարեցնել իր մէկ անդամը դահլիճէն, հակառակ պարագային պլոքէն հրաժարեցնելու վճռականութեամբ։ Կը տեսնուի որ հաստատ չեն հիմերը ներկայ դահլիճին եւ փոքրիկ շարժումով մը ան ստիպուած է փուլ գալ, քանի որ խորհրդարանի զօրաւորագոյն պլոքին վստահութիւնը չվայելեր ան։ Մինչեւ որ քօալիսին հիմունքներով չ'կազմուի դահլիճը Սուրիոյ մէջ, կառավարական տագնապը անպակաս պիտի ըլլայ։

Տուինք պատկերը Սուրիական խորհրդարանին։ Բախումը անխուսափելի պիտի ըլլայ կողմերու միջեւ, ճիշդ հակառակը Լիբանանի հանգուցեալ խորհրդարանին։ Եթէ ծայրայեղութիւններու չերթան եւ նպատակաւոր վէճեր չյարուցուին, կարելի է շատ բան սպասել Սուրիական երեսփոխանական ժողովէն։ Իսկ եթէ, հոն ալ, Լիբանանի մէջ եղածին պէս անձնական շահեր եւ հաշիւներ հետապնդուին եւ ժողովուրդին վրայ ծանրացած բեռները չթեթեւնան, կ'արժանանայ Լիբանանի բախտին։ Գրչի մէկ հարուածով կը խորտակուի ժողովն ալ, Սահմանադրութիւնն ալ։

Լիբանանի պարագան պէտք է օրինակ ծառայէ Սուրիական նոր խորհրդարանին։ Ան պիտի պահէ իր հեղինակութիւնը այնքան ատեն, որքան կառաջնորդուի ժողովրդավար սկզբունքներով՝ գործնապէս։

ՔՐՈՆԻԿ

ԱՊԵՐՋԱՆԻԿ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԸ

Նախապաշարումներէն ազատուելու հնարաւորութիւնը չկայ մարդուս համար։ Հնութիւնն ու ներկան շատ մեծ տարբերութիւն մը չունին այս տեսակէտով. եւ ապագան ալ հարազատ զաւակը պիտի ըլլայ անցեալին։ Եգիպտական եւ հռովմէական օրէնքները, ընկերական ինչպէս ընտանեկան կեանքի համար չարագուշակ եւ բարեգուշակ օրերու ցանկեր ունէին իրենց օրացոյցներուն մէջ։ Նախապաշարումներու ուժով չարագուշակ օրերու այդ ըմբռնումը փոխանցուեցաւ Քրիստոնէութեան եւ Իսլամութեան ալ եւ ճակատագրական, չարաղէտ (fatale) հանգամանք մ'առաւ։ «Իւրաքանչիւր մարդու համար նշանակուած ճակատագրական վայրկեանը, կ'ըսէ Մահմէտ, գրուած է յաւիտենական գրքին մէջ»։ Եւ այդ տիեզերականացած ըմբռնումը պատճառ եղաւ, որ ճակատագրականութիւնը (fatalisme) փիլիսոփայական դրութիւններու կարգը անցնի։

Պարագաները գիպուածը, որ կրնայ չարաբաստիկ կամ բարեբաստիկ արդիւնքներ յառաջ բերել, շատ անգամ կը չեզոքէ նախապաշարումին ազդեցութիւնը միտքերու վրայ։ Ու կուգայ վայրկեան մը, ուր նոյն իսկ ամենէն ձերբազատ միտքերը կը տարուին նախապաշարումներէն, հաւատալու համար երեւոյթներու, որոնք գոյութեան իրաւունք պէտք չէր որ ունենային միտքերու մէջ։ Եւ Մարդիկ գիպուածի խաղերուն ի տես, կը տարուին մտածելու երբեմն Ժ. Ժագ Ռուսոյի փիլիսոփայական վարդապետութիւնը, նախապաշարումի մասին. — «Կը սիրեմ ըլլալ աւելի յարակարծական, փարատոքս մարդ մը, քան նախապաշարումի մարդ մը»։ Եւ եթէ այս մտային վիճակը նոր փուլ մը չ'աւելցներ մարդկային յառաջդիմութեան ցուցատախտակին վրայ, գոնէ մխիթարանք մը կ'աւելցնէ հոգիին խորը մեր մամիկներուն, որոնք տեսնելով մեր մէջ գիպուածական յաղթանակը նախապաշարումին, լայն շունչ կ'առնուն, փառք կուտան Աստուծոյ, որ իրենց անհաւատ թոռները դարձի եկած են, եւ կը վերադառնան իրենց հաւատքին։ Ու ալ անոնց միտքին աղէկ գիպուած եւ նախախնամութիւն կը նոյնանան իրարու հետ։

Եւ որքա՛ն տարօրինակ են այդ գիպուածները, եւ անոնց արդիւնքները երբեմն որքա՛ն ճշմարտանման։ Բայց չը մոռնանք, թէ ճշմարտութեան ոխերիմ թշնամին ճշմարտանմանութիւնն է, որ խմասակներու ձեռքին մէջ զէնք մը կ'ըլլայ ճշմարտութիւնը սպաննելու համար։ Այս չարաբաստիկ գիպուածը, որ նիւթ կը մատակարարէ մեր այսօրուան Քրոնիկին, մէկն է այդ ճշմարտանման գիպուած արդիւնքներէն, որուն մենք չէր որ պիտի ուզէինք տալ ճշմարտութիւն անունը։ Մենք այսօր քմայքի պարզ գործ մըն է, որ կը կատարենք, երբ կը շրջինք «Ապերջանիկ Յանձնախումբի» մը շուրջ, եւ կը քրքրենք անոր 6-7 տարուան մեռելաբոյր կեանքը։ Այդ բոյրէն վախնալիք բան մը չ'ունի մարդ. ինքն ալ բնութենէն դատապարտուած ըլլալով՝ ուշ կամ կանուխ, օր մը, այդ բոյրով շրջանակուելու, աշխարհի հրաժեշտ տուած պահուն։

Արդ, այդ տեւող նախապաշարումին հետեւելով, նոյն իսկ ակամայ, ըսենք, թէ ինչպէս կան չարաբաստիկ կամ բարեբաստիկ օրեր, կան նաեւ չարաբաստիկ կամ չարագուշակ, եւ բարեբաստիկ կամ բարեգուշակ կազմակերպութիւններ եւ մարմիններ։

Մեր ազգային բնաջնջումի մեծ եղեռնէն յետոյ մանաւանդ մեր մէջ գոյութիւն ունեցող ազգային մարմիններու եւ կազմակերպութիւններու թիւը կը խորհիմ, թէ աւելի շատ է քան բուն իսկ հայերուս թիւը։ Ամէն օր նոր միութիւն կը ծնի մեր մէջ, կարծես աւելի եւս պառակտելու համար ազգային միութիւնը։ Ժամանակ մը նոյն իսկ Պաղտատի մէջ ստեղծուեցաւ «Իփսիգներու Միութիւն» մը (իրենց բառով), որուն կը մասնակցէին բժիշկներ, դեղագործներ, ատամնաբոյժներ, եւ բրոֆէսէօրներ։ Եթէ ապագայի հայ պատմիչը ուզէ շարունակել հայ ազգին պատմութիւնը, պիտի բաւականանայ միութիւններու պատմութիւնը գրելով, կարենալ երեւան բերելու համար հայ ազգին ԱՆՄԻՈՒԹԻՒՆԸ։

«Ապերջանիկ Յանձնախումբը» կապ չունի այդ միութիւններուն հետ, անոր գործը մեռելներու հետ է, եւ ատոր համար ալ կոչուած է «Գերեզմանի Յանձնախումբ»։ Այդ Յանձնախումբին միակ մտահոգութիւնը եղած է հանգստացնել մեր մեռելները, ողջերը բարկացնելով, եւ անոնց պատճառելով բազմապիսի նեղութիւններ, քանի մը սուրիական աւելի փրցնելու համար ողջերէն։ Բայց մի հարցնէք թէ ո՞ւր գացին դրամները...։ Ու ալ ամենուն բերնէն կը լսենք.— «Ա՛խ մը կայ այդ Յանձնախումբի անդամներուն վրայ»։ Եւ ի՜նչ տարօրինակ, ի՜նչ չարաբաստիկ գիպուած. անոր անդամներէն մին Պ. Ծիտէճեան մեռած է արդէն. մէկ անդամը, ողբացեալ Վարդապետեան, դաւաճան գնդակով մը սպաննուած է երեսփոխանական ժողովի սրահին մէջ. ուրիշ մէկ անդամը տարաբախտ Կ. Աֆ.րեան, գործերու անյաջողութենէն յուսահատ եւ պատւոյ զգացումէ մղուած, անձնասպան եղաւ, բարեկամի մը տունին պատուհանէն ինքզինքը վար նետելով. ուրիշ մէկ անդամը պատուական գերդաստանի զաւակ, Յ. Գալուստեան յանկարծամահ եղաւ Ղազիրի ճամբուն վրայ, վերջապէս ուրիշ մէկ անդամը տարօրինակ սնանկութիւն մը ունեցաւ։

Մարդ երբ աչքի առջեւ կ'ունենայ շարքը այս դժբախտութիւններուն, որոնք արդիւնքն են գիպուածին, կամայ ակամայ իր վրայ հակած կը զգայ զառամած դիմագիծը նախապաշարումին, որ կը ժպտի դժոխային ծիծաղով, եւ կ'ուզէ որ ծունկի գանք իր առջեւ։ Բարեկամ մը նստեր է քովս, եւ ականջիս բաներ մը կը փսփսայ.— «Ձայնը Ցուխարայինը ախր պարապ չանցնիր»։ Կը զգամ, թէ նորէն նախապաշարումն է որ կը խօսի ինծի, բարեկամիս բերնով։ Ուրիշ մը կը պատմէ.— «Գացի աղքատիկ մեռելի մը համար գերեզման մը գնելու, եւ վճարեցի ալ. դրամը քիչ գտան։ Հոն նստող սպասեակ մը պոռաց երեսիս. «Եթէ դրամ չունիս, ինչո՞ւ կը մեռնիս»։ Ուրեմն աղքատ մեռնիլն ալ յանցանք կը նկատեն մարդիկ, որոնք իրենց ամբողջ կեանքը, ամբողջ հնարամտութիւնը գործածած են առեւտրական հրապարակի վրայ, երեւնալու ինչ որ չեն, եւ ահա արդիւնը, ահա պատիժը...»։

Ուր որ դառնամ չեմ կրնար ձերբազատել նախապաշարումի հետապնդումէն։ Բարեկամներս, ողջամիտ ու խելօք մարդ, կարծես երէկի իրենց դատողի հանգամանքէն դուրս ելած, կամաւոր արձանագրուած են ի հաշիւ նախապաշարումին, եղերաբաստ գիպուածին կրկնումները չահագործելով։ Եւ ինծի ցոյց կուտան «Ապերջանիկ Յանձնախումբը» իր վեցամեայ պատմութեան մահահոտ բոյնին մէջ, կազմալուծուած, անդամազուրկ...։

Ու ես կը խորհիմ, ու իմ աչքերս կը դիտեն աւելի հեռուն, եւ կը մենախօսեմ, «Եթէ այս աղետաւոր նախապաշարումը շարունակէ ազդել միտքերու վրայ, ո՞վ պիտի համարձակէր, վաղը, մօտե[illegible]նալու «Ապերջանիկ Յանձնախումբի» քայքայուած մարմինին, զայն վերակազմելու եւ կենսունակելու համար...»։

ԴԻՏՈՂ

ՌԱՊԻՆՏՐԱՆԱԹ ԹԱԿՕՐ
Աշխարհահռչակ Հնդիկ բանաստեղծ, որ մօտերս պիտի հանդիպի Լիբանան՝ Ամերիկա մեկնելու համար

ՍՈՒՐ. ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ Գ. ՆԻՍՏԸ

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՎԱՒԵՐԱՑՈՒՄԸ

ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ ԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆԸ

(ՍԵՓԱԿԱՆ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ)

(Ցապաղած)

Դամասկոս, 14 Յունիս

Ժողովուրդը այն կարծիքէն էր, որ Երեսփոխանական ժողովը իր երրորդ նիստին պիտի զբաղէր Նախագահական կազմով, հակառակ անոր, որ հանրապետութեան Նախագահը, ինք պիտի նշանակէր Նախարարապետը, որը կազմելով դահլիճը պիտի ներկայացնէր ժողովին։ Անհրաժեշտութեան պարագային միայն հանրապետութեան Նախագահը ժողովի Նախագահին հետ խորհրդակցութեամբ կը կատարէ այս գործը։

Երէկ, ժամը 13ին, կէսօրէ առաջ ժամը 9,45ին կը բացուի երեսփոխանական ժողովի Գ. Նիստը։ Ժողովին ներկայ կը գտնուէին Պ.Պ. Սօլժիագ, Հէլու, Ֆէրապրը, Թէրէ, Գօլոնէլ Թրանքա եւ Լեօթնան Վիթ։ Ներկայ կը գտնուէին նաեւ Նախարարներ՝ Շաքիր պէյ Համպալի եւ կրթական Նախարար՝ Քիւրտ Ալի։

Քարտուղար՝ Լաթիֆ պէյ Ղանիմէ կը կարդայ երեսփոխաններու անունները։ Բացակայ էին Մուհամմէտ Ալի պէյ Ապիտ (հանրապետութեան Նախագահ) եւ Ճէմիլ Մէրտէմ պէյ։

Հաշիմ պէյ Աթասի կ'առաջարկէ, որ հանրապետութեան Նախագահ՝ Մուհամմէտ Ալի պէյ Ապիտի անունը հանուի ցանկէն։ Ֆարիզ պէյ Խուրի կ'առաջարկէ, որ յետ այսու ներկայ բացակայ չը կարդացուի, այլ մասնաւոր տետրակ մը պատրաստուի, երբ երեսփոխանները գան ստորագրութիւն դնեն իրենց անուան դիմաց։ Լաթիֆ պէյ Ղանիմէ համաձայնութիւն կը յայտնէ Խուրիին ըսածին եւ կը կարդայ նախորդ նիստերու արձանագրութիւնները։ Ֆահրի Պարուտի երբ կուգայ ուղղակի կ'երթայ կը նստի հանրապետութեան Նախագահին տեղը։ Բայց երբ կը տեսնէ որ Պ. Սօլժիագ զինք կը դիտէր, կ'իջնայ եւ կը նստի իր տեղը։

Ֆարիզ պէյ Խուրի կ'առաջարկէր, որ ժողովին եկած բոլոր գրութիւնները կարդացուին յառաջ ժողովին ներքին կանոնագրին 22րդ յօդուածին համաձայն։ Խարաքի կը պահանջէ, որ ներքին կանոնագիրը տպագրուի եւ բաժնուի երեսփոխաններուն։

Լաթիֆ պէյ Ղանիմէ կը կարդայ ժողովի Նախագահին ուղղուած այն գրութիւնը, որը կը խնդրէր ընդհ. ներում քաղաքական աքսորեալներու՝ Տօքթ. Շահպէնտէրի եւ իր ընկերներուն։ Շապանի (Հալէպ) կ'ըսէ՝ մենք ամէնքըս մէկ հոգիով եւ միահամուռ ջանքով աշխատինք մի միայն հայրենիքի համար։ Պէտք է աշխատինք, որ աքսորեալները արժանանան ներման, գան եւ օժանդակեն մեր գործերուն։ Սովորութիւնը այնպէս է, որ երբ հանրապետութեան Նախագահ կ'ընտրուի, տեղի կ'ունենայ ընդհ. ներում։ Պարուտին կ'ըսէ՝ ներումը կ'ըլլայ երկու տեսակ. մասնաւոր եւ ընդհանուր։ Մասնաւոր ներումը հանրապետութեան Նախագահին իրաւունքն է, իսկ ընդհանուր ներումին համար այս ժողովը պէտք է խնդրանք մատուցանէ հանրապետութեան Նախագահին։ Այս ուղղութեամբ մասնաւոր գրութիւն ղրկած եմ արդէն ժողովի Նախագահութեան։

Քարտուղարը կը կարդայ Պարուտիի գրութիւնը, որ կը պահանջէր հինգ հոգիներու ուղարկումը հանրապետութեան Նախագահին մօտ, ընդհ. ներումի խնդրանքով եւ Նախագահի ուշադրութեան յանձնել այն պարագան որ նորակազմ կառավարութիւնը մասնաւոր օրինագիծ մշակէր այս ուղղութեամբ։

Շիշէքլի (Համա) իր համաձայնութիւնը կը յայտնէ Շապանիի եւ Պարուտիի ըսածներուն եւ կ'առաջարկէ միենոյն ատեն, որ Դեկտ. 20ին, ընտրութեանց առթիւ բանտարկուողներն ալ ազատ արձակուին. ինչպէս նաեւ ընտրութիւններու առթիւ դպրոցներէն արտաքսուածները վերընդունուին։ Բոլոր երեսփոխանները կը գտնուին համաձայն։ Նէսիպ Քէյլանի կ'արտայայտուի, որ պէտք է աշխատինք, որպէսզի Ֆրանսացիներն ալ համաձայն գտնուին ընդհ.

ն ան ընդհ. ներման։ Չէքի Խաթիպն ալ կը խօսի ընդհ. ներման մասին և կ'ըսէ՝ քաղաքական աքսորեալները ոճրագործներ չեն, այլ իրենց հայրենիքին համար աշխատողներ, ուրեմն ամէն գնով պէտք է աշխատինք այդ ուղղութեամբ։

Նուրի Ասֆարը կ'ըսէ՝ այս ամէնը լաւ, իսկ եթէ վաղը մեր տեղերը երթանք, ի՞նչ պէտք է ըսենք ժողովուրդին։ Պէ՞տք է բաւականանանք ըսելով միայն թէ՝ հանրապետութեան նախագահը ընտրեցինք. ի՞նչ կըսէ ժողովուրդը մեզի։ Պէտք է աշխատինք թեթեւցնել կառավարական տուրքերը (մալ ու աշար) որովհետեւ այսօր Սուրիոյ երկրագործը շատ թշուառ վիճակ մը ունի, չը կրնար ապրիլ։ Որպէսզի այս և նման խնդիրներով կարողանանք զբաղիլ, կ'առաջարկեմ այս նստաշրջանը 30 օր երկարել։ Մազհար Ռէսլան (Համա) կ'ըսէ՝ Բ. Գօմիսէրը այս նստաշրջանին համար որոշ օրակարգ տուած է մեզ. Անցեալ խնդիրները յետաձգենք յաջորդ նստաշրջանին, որովհետեւ շատ կարճ է շրջանը: Ասֆարին կը պահանջէ, որ իր խօսածները ժողովին նկատառութեան յանձնուի, հասկցուի, որ ժողովը համաձայն է թէ՝ ոչ։ Շիշէքլին կ'ըսէ, որ այս նստաշրջանը ինչ որ կը պահանջէ մեզմէ, պէտք է նախ վերջացնենք զանոնք։ Երբ ժամանակ ունենանք կ'զբաղինք ընդհ. ներումի խնդրով և ապա Ասֆարիի առաջարկով։ Խարաքին կ'ըսէ՝ Ասֆարին գիտէ, որ հանրապետութեան նախագահը իրաւասու է երկարելու նստաշրջանը։ Ասֆարին դարձեալ ձայն կ'առնէ և կ'ըսէ՝ այս նստաշրջանին սահմանափակ ըլլալը չը հետաքրքրեր զիս. կ'ուզեմ հասկնալ թէ՝ ժողովը համաձա՞յն է թէ՝ ոչ ըսածներուս։ Խուրին խօսք կ'առնէ և կ'ըսէ՝ նախորդ ժողովներուն ալ ըսած եմ, ա՛յո այս նստաշրջանը կարճ է և ունի մասնաւոր օրակարգ։ Սակայն որո՞ւն իրաւասութիւնն է նստաշրջանը երկարել և օրակարգը աւելցնել։ Չ'եմ գիտեր ի՞նչ նկատումներով կարգ մը երեսփոխանները միշտ կը պնդեն տրուած օրակարգին վրայ։ Ես համաձայն եմ նստաշրջանի երկարման, չը պէտք է Բ. Գօմիսէրի որոշումը նկատի ունենանք, չը պէտք է ենթարկուիլ անոր. կը պահանջեմ որ, երեսփոխանական ժողովի նախագահին միջոցաւ, հանրապետութեան նախագահը երկարէ նստաշրջանը: Ասֆարին խօսք կ'առնէ և կ'ըսէ՝ ես համաձայն եմ Խուրիի ըսածներուն, միայն չեմ ըղձուներ երբեք անոր Բ. Գօմիսէրին որոշումները չ'ընդունելու պարագան։ Բօնսօյի որոշումը չը զրկեր մեզ պահանջելէ հանրապետութեան նախագահէն ժողովին երկարումը։

Աթասին կըսէ՝ մենք կը շեղինք բուն խնդիրէն։ Նախ պէտք է խօսինք ընդհ. ներումի մասին։ Կ'առաջարկեմ ընդհ. ներման հարցը ժողովականներուն ուշադրութեան յանձնել, համաձայն են թէ՝ ոչ։ Ժողովի նախագահը, Չէքի Խաթիպ, Շապանին և Պարուտին կը պահանջեն այս խնդրին համար յանձնախումբի մը կազմութիւնը։ Պարուտին կ'առաջարկէ հետեւեալները՝ Շապանի, Խուրի, Խաթիպ, Ասֆարի և Խարաքի։ Ժողովը համաձայն կը գտնուի։

Լութֆի Հաֆֆար կ'առաջարկէ յանձնախումբ մը ընտրել ընտրութիւններու օրինականութիւնը քննելու համար։ Աթասին կ'ըսէ՝ ժողովը իր օրէնքները ունի, պէտք է յանձնախումբ մը ընտրենք, որ մեզի որոշէ թէ՝ ի՞նչ խնդիրներով պիտի զբաղինք այս նստաշրջանին։ Շապանին կ'առաջարկէ ընտրել յանձնախումբ մը, որ ճշդէ, քննէ ընտրութիւններու օրինականութիւնը։ Խուրին խօսք կ'առնէ և կը պահանջէ ընտրութիւնը յիշեալ յանձնախումբին, որպէսզի հաստատուի թէ՝ որոնք օրինաւոր կերպով ընտրուած են և որոնք ոչ։

Ժողովի երկրորդ քարտուղարը կը կարդայ զանազան գրութիւններ։ Չէքի Խաթիպ կ'առաջարկէ, որ այս բոլոր գրութիւնները արձանագրուին մասնաւոր տետրակներուն մէջ և ըստ այնմ իրենց պատկան յանձնախումբին զրկուին։ Պարուտին կ'ըսէ՝ այս բոլոր գրութիւնները նպաստաւոր են մեզի, պէտք է նկատի առնենք զանոնք, որպէսզի ժողովուրդը թիւրիմացութիւններու չը տարուի և հասկնայ, որ մենք հայրենիքին ծառայելու համար նստած ենք հոս։ Չըլտանիէն, Նէպիքէն և Տէրաչէն գրութիւններ եկած էին ընտրութեանց շուրջ, որոնք պիտի յանձնուին համապատասխան յանձնախումբին:

10 վայրկեանի դադարէն վերջ Չէքի Խաթիպ կ'առաջարկէր որ Լինժարօն (հրէայ) ալ միանայ հանրապետութեան նախագահին մօտ երթալիք յանձնախումբին։ Կ'ընդունուի։ Այս միջոցին կը կարդացուին Հաւրանի և Ճէզիրէի երեսփոխաններու գրութիւնները, որոնք կը պահանջէին պետական տուրքերու գանձման յետաձգումը։ Ժողովի նախագահը ժողովականներուն կը հարցնէ, համաձայն են, որ այս խնդիրները յետաձգուին ընդհ. ներումի հարցէն յետոյ։ Զիչէքլի կը խօսի Սուրիոյ երկրագործներու կեանքին վրայ և կը պահանջէ որ ժողովը զբաղի այս խնդիրներով։ Պարուտին կ'առաջարկէ ամիս մը յետաձգել տալ «մալ ու աշարի» տուրքը, Աթասին կ'առաջարկէ որ այս խօսակցութեանց, «մալ ու աշարի վրայ», մէկ պատճէնը զրկուի կառավարութեան։

Խաթիպը խօսք կ'առնէ և կըսէ՝ պէտք չէ մենք իրարու խառնենք խնդիրները։ Նախ մէկը վերջացնենք, և յետոյ ուրիշը ձեռք առնենք։ Նախ ընտրենք այն յանձնախումբը որը պէտք է քննէ ընտրութեանց օրինականութիւնը։ Ապա ժողովը կ'անցնի յանձնախումբի ընտրութեան և կ'ընտրէ հետեւեալները՝ Խամայիլ Խարիր, Նուրի Ասֆարի, Շապանի, Մահմուտ Նէտիմ, Ապտուլ Հիտա, Էմին Սէյֆօղ, Լաթիֆ Ղանիմէ, Մուսթաֆա Գասիրի, Սաադ Մարութ և Մովսէս Տէր Գալուստեան։

Շապանին կ'առաջարկէ, որ ընտրուած յանձնախումբը կէսօրէն յետոյ իսկ նիստ գումարէ, իսկ երեսփոխանական ժողովը իր Դ. րդ նիստը ունենայ վաղը կէսօրէ առաջ (այսինքն այսօր)։ Ժողովը համաձայն կը գտնուի և կը փակուի նիստը:

ԹՂԹԱԿԻՑ

ՊՈՒԼԿԱՐ ԳԻՒՂԱՑԻՆԵՐՈՒ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄԸ ԻՐԵՆՑ ԴՐԱՑԻ ԹՈՒՐՔԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ

Մզկիթ մը եւ դպրոց մը քանդուած 40 Թուրք աղջնակներ բռնաբարուած ու մեռած, գիւղին այրերը խոշտանգուած և կիները լլկուած

«Միլլիէթ»ի Պուլկարիոյ թղթակիցը հետեւեալ դէպքը կը հաղորդէ իր թերթին.—

«Մայիսի առաջին օրերուն, Պուլկարիոյ «Կօրնաօրէհօվիցա» գաւառակի «Քեսարէվօ» գիւղին թուրք բնակչութիւնը շատ գէշ ընթացքի մը առարկայ եղած է միեւնոյն գիւղին Պուլկարներուն կողմէ։

Գիւղին մզկիթը եւ դպրոցը փլցուած, եւ 5էն մինչեւ 12 տարեկան 40 թուրք աղջիկներ մեռած են՝ իրենց պատիւին դէմ գործուած բռնաբարումներուն հետեւանքով։ Այրերը ծեծուած եւ կիները ալ լըլկուած են։

«Այս տխուր ու եղերական դէպքին առաջ գալուն իբր պատճառ ցոյց կը տրուի՝ գիւղին մզկիթին քարոզիչին տուն՝ ինքնապաշտպանութեան համար ունեցած մէկ կռիւը լերան պահապանին հետ, իր կենդանիները արածած միջոցին անոր կողմէ եղած միջամտութեան եւ յարձակումին հետեւանքով:

«Քարոզիչին տան այնքան ծեծուած է որ՝ քանի մը օր վերջը մեռած է հիւանդանոցի մէջ։ Այս վիճակին առջեւ, տեղական իշխանութիւնը մինչեւ հիմա ոչ մէկ շարժում ցոյց չէ տուած եւ այս դէպքին հեղինակներուն մասին ալ ոեւէ տնօրինութիւն չէ ըրած»:

ԴՐՈՒԱԳՆԵՐ ՀԻՆ ՅՈՒՇԵՐԷՍ

(ՃԱՄԲՈՒ ՆՈԹԵՐ)

Ապրիլ 17.— Գարաճիւրայէն մեկնելով երեք ժամէն հասանք Զամբրլի ըսուած աղմակայրը որուն վրայ շինուած քարաշէն կամուրջը, զոր տեղացիք Դրդ Քէօփրիւսի կանուանեն, բաւական հին ու ճարտարապետական է։ Կը պատմուի թէ՝ ժամանակին հայ իշխանի մը աղջիկը Ս. Երուսաղէմ ուխտի երթալու համար երբ հոն կը հասնի, կը հանդիպի ուրիշ բազմաթիւ կարաւաններու, որոնք իրենց ձիերով ու ապրանքներով խռուած այդ ցեխերուն մէջ անհաղին դժուարութեանց ենթարկուած են. անմիջապէս միտքը կը փոխէ և Երուսաղէմ ուխտի երթալու փոխարէն՝ իր անձնական ծախքով շինել կուտայ այդ հսկայ և մեծագործ կամուրջը որ իրաւցնէ, ուխտ մը կատարելու չափ բարեգործական հաստատութիւն մըն է հանրային օգտին համար մինչեւ այսօր։ Այն օրը մինչեւ իրիկուն քշելով հասանք Սեւերէկ և իջեւանեցանք Ենի պանդոկ, որուն վարձակալը տեղացի հայ մը ըլլալով մեր տրամադրութեան տակ դրաւ վերի յարկէն մաքուր սենեակ մը ուր բաւական հանգիստ գիշեր մը անցուցինք։

Ապրիլ 18.— Առտու կանուխ պանդոկապետին առաջնորդութեամբ գացինք հայոց եկեղեցին և տեսնուեցանք Տ. Մարտիրոս քահանային հետ, որուն հիւրասիրութենէն շատ գոհ մնացինք։ Տ. Մարտիրոս քահանան որ հայ հոգեւորականի մը բուն տիպարը կարտացոլէր, սրտի ցաւով պատմեց մեզի տեղւոյն ազգային ու կրթական գործերու անմխիթար վիճակը, ինչպէս նաեւ Թուրք տարրին մոլեռանդ ատելութիւնը դէպի հայ ժողովուրդեան օրերու չարագուշակ ազդարարութեանը շնորհիւ Օսմանեան Սահմանադրութեան։ Այսպէս մտերմական խօսակցութեամբ միասին վերադարձանք պանդոկ, ուր մեր վերջին հրաժեշտը տալով մեկնեցանք Սեւերէկէն և քշեցինք դէպի Գարա Տաղը որ երբեմն խիստ ահաւոր էր հայ ճամբորդներուն համար. սակայն Օսմանեան չմորիկ սահմանադրութեամբ խորհրդաւոր ապահովութիւն մը կը տիրէր ամեն ուրեք։

Գարատաղի լեռնագօտին որ վերին Հայաստանը կը զատէ Միջագետքէն, ծնունդ կառնէ միջին Տաւրոսէն և կերկարի հարաւային ուղղութեամբ մինչեւ Մուսուլ։ Այս սարի բարձունքներէն կը նշմարուի Սասնոյ Ս. Մարաթուկին լերան ձիւնապատ գագաթը, որուն ետեւ Հալէպէն վերադարձող Սասունցի ղարիպը իր յարգանս կը խոնարհի և երեսը խաչակնքելով Սուրբ Մարաթուկին յատուկ աղօթքներ և մաղթանքներ կարտասանէ։ Սարունկէի բարձունքէն ես ալ նշմարեցի Ս. Մարաթուկի բարձրագոյն գագաթը որ ճերմակ շղարշով քօղարկուած հարսի մը նման հեռո՜ւն կերեւի մշուշներու ամպակոյտին մէջէն։ Կէսօրին հասանք Սոր Մընկէի խանը ուր փոքրիկ հանգիստ մը ընելէ յետոյ շարունակեցինք մեր ընթացքը և իրիկուն հասանք Հալէպի քրտաբնակ գիւղը ուր գիշերեցինք։ Այս գիւղի մօտէն կ'անցնի Տիգրանակերտի խճուղին Չուրը որ 10 ժամ հեռաւորութեամբ Գարաճատաղէն կուգայ ստորերկրեայ առուակով մը։

Ապրիլ 19.— Արշալոյսին ճամբայ ելանք, երեք ժամ քշելով հասանք Տիգրանակերտ և իջանք Ճէմիլ փաշայի խանը։ Երկու ընկեր Գէորգ և Սարգիս հոն մնացին. իսկ ես տեղացի հայ սպասաւորի մը առաջնորդութեամբ գացի ազգ. առաջնորդարան, ուր մնացի հինգ օր ճամբու ընկեր գտնելու համար։ Առաջնորդ Տ. Զաւէն Սրբազանը հոն չէր. Թեմական այցելութեան ելած էր Սիլվանի կողմերը, այսու ամենայնիւ պատկ. քաղաքական ժողովը բարի գտնուեցաւ տրամադրել ինձ առաջնորդարանի սենեակներէն մէկը քանի մը օր պառկելու համար։ Հոս պէտք կ'զգամ յայտնելու թէ Տիգրանակերտի հայութիւնը, որպէս հայ քահանայի մը, ինծի հանդէպ ցոյց տուած յարգանքն ու համակրանքը յաւիտեան չեմ մոռնար, մանաւանդ Ալի Փունարի Տ. Աչոտ քահանայ Տ. Մանուէլեանի ազնիւ վերաբերմունքը որ համակ անկեղծութեամբ օծուն էր։ Տիգրանակերտ հայաշատ կեդրոն մը ըլլալով ունէր երկու հոյակապ եկեղեցիներ իրենց ուրոյն ժողովուրդով և դպրոցներով, ինչպէս նաև Հ. Յ. Դաշնակցութեան ջանքերով բացուած յառաջդիմական վարժարանը որ իր ուսուցչական կազմով և ուսման ծրագրով երկրորդական դպրոցի մը համահաւասար ուսուցմամբ կը ջամբէր աւելի քան 300 հայ ուսանողութեան մը հսկայ յառաջդիմութեամբ։

Ապրիլ 20,— Ճամբու ընկերներ գտեր էի, Սիլվանցի հայ ջորեպաններ որոնք ինծի տրամադրած էին ձի մը։ Տիգրանակերտէն ճիշդ կէսօրին ճամբայ ելանք և Տիգրիսի հոյակապ կամուրջէն անցնելով մտանք Սիլվանի ընդարձակ դաշտը որ կ'արտադրէ անբաւ ցորեն ու ընտիր բամպակ։ Դաշտին մէջ մեծ կենդանութիւն կար։ Ամէն կողմ տեսանք մշակներ, որոնք աշխատանքի լծուած էին, կիներ՝ որոնք ոչխարներ կը կթէին, հարսնցու աղջիկներ՝ որոնք կուժերով ջուր կը տանէին։ Իսկ տեղ տեղ ալ հանդիպեցանք երիտասարդ հովիւներուն ու հօտաղներուն որոնք իրենց հովուական «լօլօ»ները երգելով մեր միտքը կը զբաղեցնէին հայ գեղջուկին յատուկ ոգեբերգակ—դիւցազներգակ բանաստեղծութեամբ։ Մեր ընթացքին հանդիպեցանք Քնիաթ գիւղը որ 300 տուն հայ բնակիչ ունի. անոր մօտէն կ'անցնի Անպար Ջայ գետը որ ծնունդ կ'առնէ Նըփրկերտի սարերէն և Սիլվա դաշտին կեդրոնական մասը ոռոգելով հեզասահ կը թափի Տիգրիսի մէջ։ Սիլվանի Դուրան դաշտի և բլրակներու վրայ տեսանք հազարաւոր ցանուած արտեր, որոնք երեկոյեան մեղմ զեփիւռին տակ կ'օրօրէին իրենց կանանչ հասկերը։ Ամբողջ դաշտը կանաչութեան անբաւ ծով մըն էր, որուն եզրերը երկինքի թարմ կապոյտին կը կցուէին, իսկ տեղ տեղ ալ դալարագեղ փշնիներ կը գալարէին, կը սողուէին և թոյլ կուտային որ սպիտակ եւ անանուն ծաղիկները իրենց վրայէն պարզէին գեղն ու հրապոյրը դաշտային տեսարանին։ Իրիկուան հասանք Ալէյի Միրան որ Ներքին Սիլվանի մեծագոյն գիւղերէն մին է, ունէր 400 տունէն չափ հայ բնակիչ, քարաշէն եկեղեցի մը եւ վարժարան մը որ նոյնպէս բացուած էր Հ. Յ. Դաշնակցութեան կողմէ։

Ապրիլ 21.— Առտու կանուխ զանգակի ձայնին արթննալով եկեղեցի գացի։ Մերկ ու խոնաւ եկեղեցիին մէջ քանի մը հատ կանթեղներ դողդոջիւն լոյս մը կը սփռէին և հոգիս կը լուսաւորէին՝ կլորակ սիւները։ Քանի մը ծերունիներ և պառաւներ մաշած կապերտներու վրայ կեցած կ'աղօթէին, երբ քահանան կը կարդար մօտը կեցող մարդ մը ընդմիջեց զայն. երբ լսեց Յիսուսի հետեւեալ խօսքը «սիրեցէք զթշնամին ձեր, բարի արարէք ատելեաց յետոյ» և հարցուց քրդերէն.— Տէ՛ր պապա հիմա ո՞ր մարդ Քրիստոսի այդ պատուէրը կը պահէ. մէկ երդիքի տակ ապրող եղբայրներն անգամ զիրար կ'ատեն»։ —Այո՛, օրհնած պատասխանեց քահանան սոյն լեզուով, ամէն մարդ հիմակ չար սատանային կը ծառայէ և զԱստուած մոռցած է»։

Այս կրօնական տրամախօսութիւնը տեւեց քանի մը վայրկեան, ներկաներ խօսակցեցան, ետքը քահանան նորէն շարունակեց իր աւետարանին ընթերցումը, այս տեսակ սովորութիւնը ընդհանուր է բազմաթիւ գիւղերու մէջ, մանաւանդ հին մարդոց քով, որոնք կ'ընդմիջեն քահանան և մեկնել կուտան Ս. Աւետարանին այլ եւ այլ նախադասութիւնները։

(Շար.) ՄԿՐՏԻՉ ՔՀՆ. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ

Հալէպ

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԻՆՏԷՆՊՈՒՐԿ Ի՞ՆՉՊԷՍ Կ'ԱՆՑՆԷ ԻՐ ԺԱՄԵՐԸ

Հակառակ իր յառաջացած տարիքին (83 տարեկան), Հինտէնպուրկ՝ չափազանց աշխատասէր է։

Կ'արթննայ առաւօտուն ժամը 6ին, կ'իջնէ պալատին պարտէզը եւ ծանր քայլերով ման կուգայ ծառուղիներու երթանցքներուն մէջ: Ան սիրահար մըն է ծաղիկներուն։ Իր նախաճաշը կ'ընէ պարտէզին նայող ապակեպատ սենեակի մը մէջ։

Ժամը 9ին պալատին քարտուղարը թղթածրարը անութին տակ կը մտնէ հանրապետութեան նախագահին սենեակը: Օրական մօտ 700 նամակ կը հասնի պալատ. նամակի բաժնի պետերը կը դասաւորեն զանոնք. մէկ մասը կը ներկայացնեն նախագահին, միւսներուն մասին տեղեկագիր մը պատրաստելով իր ուշադրութեան կը յանձնեն։

Երբ այս գործը լրանայ, նամակի բաժնի պետը կը մտնէ եւ բերանացի տեղեկութիւններ կուտայ՝ ներքին եւ արտաքին կացութեան մասին։ Կան թերթեր սակայն, զոր նախագահը անձամբ աչքէ կ'անցնէ։

Ժամը 11ը երբ կուգայ, նախագահը կը զբաղի պետական գործերով, կ'ընդունի այցելութիւններ. ներկայ կ'ըլլայ հանդիսութիւններու: Երբ երկար կը խօսին, կը ձանձրանայ: Հինտէնպուրկ վերջերս ցուցահանդէսի մը բացման ներկայ կ'ըլլայ։ Երբ կը տեսնէ որ ցուցահանդէսի կազմակերպիչ մարմնի նախագահը իր ճառը կ'երկարէ, զայն կ'ընդմիջէ ըսելով, «բան մը չեմ հասկնար, այլեւս մի երկարէք»:

Ժամը 12էն սկսած նախագահին կ'այցելեն նախարարները ու պետական բարձր պաշտօնատարները:

Ժամը 2ին ճաշը կը սկսի: 4էն յետոյ կը վերսկսին աշխատանքները. գրութիւններ կը ստորագրուին, խորհրդածութիւններ կը կատարուին. յաջորդ օրուան համար կը պատրաստուի աշխատանքի ծրագիր։

Հինտէնպուրկ բնաւ չի բարկանար, չի ջղայնանար։ Իր բարեկամներէն մէկը օր մը կը հարցնէ իրեն.

— Ի՞նչ կ'ընէք երբ կը ջղայնանաք:

— Կը սուլեմ, կը պատասխանէ Հինտէնպուրկ:

— Բայց ես բնաւ չեմ լսած ձեր սուլելը:

— Կը նշանակէ թէ չեմ ջղայնանար, կը պատասխանէ Հինտէնպուրկ:

ՃԵՐՄԱԿ ՑԵՂԻՆ ՍՊԱՌՆԱՑՈՂ ՎՏԱՆԳԸ

Վերջերս զանազան թերթերու մէջ կ'երեւան ուսումնասիրութիւններ՝ որոնք կը խօսին ճերմակ ցեղին սպառնացող վտանգի մը մասին:

1880 թուին Եւրոպայի բնակչութիւնը էր 188 միլ., այժմ այդ թիւը բարձրացած է մինչեւ 500 միլիոնի։ Պատերազմը մօտ 24 միլիոն զոհեր խլեց. բայց ատոր դիմաց 1914 թուէն այս կողմ Եւրոպայի բնակչութիւնը աւելցած է 100 միլիոնով: Սակայն, հակառակ այս հանգամանքին, տեսերու կողմէ սկսած է դիտուիլ որ վերջին տարիներուն ծնունդներուն թիւը յարատեւ նուազում մը սկսած է ցոյց տալ:

Մինչեւ 50 տարի առաջ գիտութեան ընդհանրանալուն օրերը, ծնունդները աւելի եղած են քան մահերը, բայց վերջին 50 տարիներուն մահերը թէեւ զսպուած են, բայց միւս կողմէ ծնունդներու թիւն ալ զգալապէս պակսած է։ Կը կարծուի որ եթէ այսպէս երթայ՝ պիտի գայ ժամանակ որ ծնունդները մահերէն աւելի պակաս ըլլան: Եւ այս պարագան Ամերիկայի համար ալ կը պատշաճի։

Առաջին անգամ Ֆրանսայի մէջ սկսած է ծնունդներու նուազումը եւ քաղաքակրթութեան ծաւալման զուգընթաց ուրիշ երկիրներ ալ անոր օրինակին հետեւած են։ Մանաւանդ բազմածին անգլօ—սաքսոնները եւ գերմանները եւս այս հոսանքէն բռնուած են։

Ծնունդներու նուազումի պատճառներ ցոյց կը տրուին.

Կնոջ ազատագրումը որ ամէն ասպարէզի մէջ մտնելու ազատութիւն ձեռք ձգելով մոռցած է իր մայր ըլլալու կոչումը։

Բ. Քաղաքակրթութեան օգուտներէն լայնօրէն օգտուելու և առանց զրկումի ապրելու համար քիչ զաւակ ունենալու փափաքը։

Օր պիտի գայ որ երիտասարդ սերունդներու պակասը աչքի պիտի զարնէ. եւ տարիքոտ անձերը մեծամասնութիւն կազմեն։ Այն ատեն Եւրոպան աւելի խաղաղասէր պիտի ըլլայ, որովհետեւ տարիքոտները պիտի տիրապետեն: Անկէ յետոյ պիտի սկսի ճերմակ ցեղին աստիճանական աննշանացումը:

Ասիական ցեղերը դեռ շատ հեռու են այս ընթացքէն, բայց քաղաքակրթութիւնը զանոնք ալ նոյն բախտին պիտի ենթարկէ։

Արդեօք ճերմակ ցեղը պիտի չտեսնէ՞ այս վտանգը եւ յետադարձ շարժումով մը պիտի չուզէ՞ դիմագրաւել, եւ ծնունդները ըստ այնմ կանոնաւորել։ Ասիկա ապագայի մութ խնդիր մըն է եւ 30—40 տարի վերջ է միայն որ այս հարցումին պատասխան մը պիտի կրնայ տրուիլ:

RIVIERA

Բացօթեայ ԵՐԵԿՈՅԹ-ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԱԾ՝ ՀԱՅ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ԽԱՉԻ
ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻ ԿՈՂՄԷ

Տեղի պիտի ունենայ՝

Riviera ՊԱՐՏԷԶԻՆ ՄԷՋ

18 Յունիս Շաբաթ երեկոյ ժամը 9,30ին

ԳԻՆ՝ 100 ՍԱՄ. ՔԱՎԱԼԻԷԻ ՀԱՄԱՐ

Տոմսերը կը ծախուին վարչութեան անդամներուն մօտ

ՊԷՏՔ ՈՒՆԻՔ

ԻՆՔՆՈՒԹԵԱՆ ԹՈՒՂԹԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՓՈՔՐ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐՈՒ

Շուտով կը լրանայ պայմանաժամը

ԱՐԱՄ ՍԱՀԱԿԵԱՆԻ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱՏՈՒՆԷՆ

Ստացէք վեց լուսանկար, վճարելով մի միայն 25 Ղ. Ս.

Աթէլիէն կը գտնուի, Նահրի ճամբուն սկիզբը Սինէմա Ամփիրի ճիշդ դիմաց

«ԱԶԴԱԿ»ի ՊԱՏՄՈՒԱԾՔ

ՄԱՀԱՑՈՒ ՍԷՐԸ

(ՄԱԿԱՐ ՉՈՒԴՐԱ)

Գրեց՝ ՄԱՔՍԻՄ ԿՈՐՔԻ — Թարգ. Լ. Մ.

— «Է՜յ, ձեզի՛ եմ. կա՛նգ առէք, պատմեց մեզի։ Աստուծոյ և մարդոց առջև կ'երդնում ձեզի որ միտքս բարի է: Այդ աղջիկը կնութեան տուէք ինծի, ու ես ձեզի հետ կը բաժնեմ իմ անսահման հարստութիւնս։»

«Դրակ կարած էր և թամբին վրայ կ'օրօրուէր, ինչպէս ցողուն մը՝ հովին առջև։ Կը մտածէինք.—«Է՛, աղջի՛կս, պատասխանէ՛», ըսաւ Տանիլօ՝ պեխերը քաշելով։— Եթէ արծիւ մը իր յօժար կամքով մտնէ ագռաւի բոյնին մէջ, ի՞նչ կը պատահի, հարցուց մեզի Ռատտա։

Տանիլօ սկսաւ խնդալ. մենք ալ։— Աղէ՛կ, աղջի՛կս. լսեցի՞ր, պարո՛ն. ըլլալիք բան չէ. Նայէ որ աղաւնիներ գտնես, անոնք աւելի հաճոյակատար կ'ըլլան։ Ու մենք մեր ճամբան շարունակեցինք։

«Հողատէրը, յուսահատ, գտակը նետեց գլխարկը և ձիուն սանձը ձգած հեռացաւ. հողը կը դողար անոր ձիուն սմբակներուն տակ։

«Այո՛, բարեկա՛մս, ահա այսպէս էր Ռատտան։

«Օր մը նստեր էինք, երբ խիստ ներդաշնակ երաժշտութեան մը ձայնը հասաւ մեզի։ Գեղեցի՜կ երաժշտութիւն մը։ Ձայնը մտիկ ընելով՝ արիւնը աւելի կը տաքնար մարդուս երակներուն մէջ. կը թուէր թէ ան մեզ տեղ մը կը կանչէր։ Այդ երաժշտութիւնը մեր բոլորին մէջ արթնցուց բաղձանք մը, որմէ վերջ այլեւս պէտք չէր ապրիլ. կամ եթէ պիտի ապրէի՛ր պէտք էր թագաւոր ըլլայիր ամբողջ երկրիս... Ահա թէ ի՞նչ երաժշտութիւն էր ատիկա, սիրելի՛ս։

«Հետզհետէ կը մօտենար ան. յանկարծ, մութին մէջ հազիւ նշմարեցինք ձի մը, որուն վրայ նստած էր երաժիշտը։ Խարոյկին մօտ հասնելով կանգ առաւ. դադրեցաւ նուագելէ և մեզի նայեցաւ խնդալով։

— Դո՛ւն ես, Զօբա՛ր, պոռաց անոր Տանիլօ զուարթօրէն։ Ահա թէ ո՞վ էր այս Լօյքօ Զօբարը.—

Անոր պեխերը կ'իյնային իր ուսերուն վրայ և կը խառնուէին գորշ պողպատի գոյն մազերու գանգուրներուն. աչքերը կը շողային լուսաւոր աստղերու նման, և ժպիտը, Աստուա՜ծ վկայ, արեւ մըն էր կարծես։ Կը թուէր թէ իր ձիուն հետ երկաթի մէկ կտորէ դարբնուած էր։ Կանգ առաւ կրակին մօտ, ժպիտին մէջ ակռաները փայլեցնելով։ Թող անիծուա՜ծ ըլլամ, եթէ զայն ինքզինքիս չափ չէի սիրեր արդէն, երբ դեռ ինծի խօսք մը իսկ չէր ուղղած և կամ իմ գոյութիւնս դեռ չէր նշմարած։ Բարեկա՛մ, ահա թէ ինչ մարդիկ կան աշխարհիս մէջ։

Երբ աչքերուդ մէջ նայէր, հոգիդ կը բանտարկէր, զգալով մէկտեղ որ անոր տիրապետութեան տակ ես, դարձեալ ինքզինքդ աւելի հպարտ ու յանդուգն կը նկատէիր։ Այս տեսակ մէկու մը հետ՝ մարդ իսկոյն ինքզինքը շատ լաւ կը զգայ։

«Այսպիսի մարդիկ շատ հազուագիւտ են։ Թէև լաւ որ հազուագիւտ են. այլապէս այս աշխարհը շատ գեղեցիկ պիտի ըլլար, և այլեւս կարելի չպիտի ըլլար գնահատել արժանիքները։

«Հիմա, մտիկ ըրէ՛ շարունակութիւնը։

Ռատտա անոր ըսաւ.— «Լաւ կը նուագես, Լօյքօ՛, ո՞վ շինեց այդ ջութակդ, այդքա՜ն հնչեղ ու այդքան քաղցրաձայն։

«Միւսը սկսաւ խնդալ.— «Ես ինքս շինեցի. բայց փայտով չէ որ շինած եմ զայն, կուրծքովը դեռատի աղջկան մը, զոր չափազանց կը սիրէի։ Ջութակիս լարերը առած եմ անոր սրտին մէջէն։ Դեռ քիչ մը անհարազատ է ձայնը, բայց ճպոտը շատ ամուր կը բռնեմ ձեռքիս մէջ։

«Բնականաբար մենք միշտ կ'աշխատինք զարմացնել աղջիկները. ինչ որ կրնանք կ'ընենք, որպէսզի անոնք մեզի սիրահարին։ Լօյքօ ևս այս նպատակով կը շարժէր։ Բայց այս անգամ բոլորովին անյաջող էր այս ձեւը։ Ռատտա գլուխը անդին դարձուց եւ պատասխանեց յօրանջելով.— «Ինծի ըսած էին թէ Զօբարը ճարպիկ է եւ խելացի։ Մարդիկ որքա՜ն սուտ կը խօսին»։ Ու հեռացաւ.

«— Հը, աղուո՛րս, սուր ակռաներ ունիս եղեր», Լօյքօ փայլուն ակնարկ մը նետեց անոր և ձիէն վար ցատկեց։— «Բարե՛ւ, եղբայրներս, ահաւասիկ ես»։

«— Բարի՛ եկար». պատասխանեց Տանիլօ։ Ողջագուրուելէ ետք, խօսակցեցան, և յետոյ ամէն ոք պառկեցաւ ու խորունկ քնացաւ... Բայց առտուն, երբ արթնցանք, տեսանք որ Զօբարին գլուխը ամբողջութեամբ փաթթուած էր լաթերով։ Ի՞նչ էր պատահեր։ Քունին մէջ՝ ձին կից մը զարկեր էր։

«Է՜հ, արդէն հասկցած էին, թէ ինչ տեսակ ձի էր ան։ Մեր պեխերուն մէջէն կը խնդայինք. Տանիլօն եւս։ Ի՞նչ, Լօյքօն արժանի չէ՞ր Ռատտայի։ Ո՛չ, ամենէն գեղեցիկ աղջկան հոգին միշտ նեղ է և ողորմելի. իզուր պիտի յոգնէին անոր վիզէն ոսկիէ քսակ մը կախել, առանց ան աւելի լաւ չպիտի ըլլար։ Ճշմարտութիւն է ասիկա։

«Ատեն մը մնացինք նոյն տեղը, մեր գործերը աղէկ կ'երթային. Զօբարն ալ մեզի հետ էր։ Լաւ ընկեր մըն էր ան, ծերունիի մը չափ իմաստուն, ամէն բան գիտեր, կը կարդար ու կը գրէր ռուսերէն և հունգարերէն։ Երբ բան մը պատմէր, Աստուած վկայ որ, կարելի էր հարիւր տարի տեղ մը վրայ կենալ ու զինքը մտիկ ընել։ Երբ խաղալու ելլէր, թող կայծա՜կը զարնէ զիս, եթէ մէկը կարենար անոր հետ մրցիլ։ Երբ իր ճպոտը անցընէր լարերուն վրայէն, մարդուս սիրտը կը սարսռար առաջին խաղերուն իսկ, ու ի վերջոյ կարելի էր մեռնիլ ուրախութենէն։ Անոր երգերը ունկնդրելով, մարդիկ կ'ուզէր միանգամայն խնդալ ու լալ։ Կարծես թէ ձայն մը կը հեծէր ճպոտին տակ և անոր հառաչանքները դանակի մը պէս կը ճեղքէին մեր կուրծքերը։ Մերթ տափաստանն էր ան՝ որ երկինքին կը պատմէր քաղցր ու տխուր հեքեաթներ, մերթ աղջնակ մը՝ որ լալով մըրմռալով կ'ըսէր իր նշանածին, կամ յանդուգն պատանի մը՝ որ իր սիրուհին ժամադրութեան մը կը կանչէր տափաստանին մէջ. և յանկարծ, ազատաբաղձ ու զուարթ երգ մը՝ որ շանթի մը պէս կը պայթէր. արեւ իսկ կարծես թէ կը սկսէր երկինքին մէջ պարել, կախարդական ճպոտի ձայներուն։

(3) (Շար.)

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԼԻՆՏՊԵՐԿԻ ԵՐԽԱՅԻՆ ԱՌԵՒԱՆԳՄԱՆ ՇՈՒՐՋ

Լոնտոն.— Սթօքլանտ Եարտի Տէթէքթիվները հարցաքննեցին Էմիլ (ոչ թէ Էտիթ) Շարփը, քոյր տիկին Մորրոուի, անձնասպան եղող սպասուհի Վիօլէթ Շարփի. Անոնք կը յայտարարեն թէ այս աղջիկը բան մը չգիտեր Լինտպէրկի խնդրին մասին. (Ռ.Գ.)

Նիւ-Եորք.— Էրնէսթ Գրինքէրթ կը պնդէ թէ ուրիշ տեղ կը գտնուէր ոճրին գործուած օրը. Տօքթ. Քօնտէն կը յայտարարէ այժմ թէ ինքը չճանչնար այս անձը.

Ցայտնուած էր թէ Գրինքէրթ Լինտպէրկի երախային առեւանգման գիշերը կը գտնուէր գնդապետ Լինտպէրկի կնոջ մօտ, տիկին Մորրոուի ծառայութեան մէջ գտնուող սպասուհիին հետ. Սպասուհին անձնասպան եղած ըլլալով, ասիկա կասկած արթնցուց թէ ինքը տեղեակ էր առեւանգումէն.

Ցայտնուած էր նաեւ թէ տքթ. Քօնտէն Գրինքէրթի լուսանկարին մէջ ճանչցած էր այն անձը որուն ինքը վճարած էր 50 հազար տոլար.

Նիւ-Եորք.— Ունայն եղաւ ոստիկանութեան Վիօլէթ Շարփի նկատմամբ ունեցած տեսութիւնը. Տեղեկութիւն ստացուեցաւ թէ այս վերջինը օթօյի մէջ չէր գտնուէր Գրինկէրթի հետ Լինտպէրկի երախային առեւանգման իրիկունը, այլ մարդու մը հետ որը կը կրէր միեւնոյն անունը: Ռ.Գ.

Ինչո՞ւ անձնասպան եղաւ սպասուհին

Նիւ-Եորք.— Մամուլը եւ հասարակութիւնը կը կարծեն ընդհանրապէս թէ Վիօլէթ Շարփի անձնասպանութիւնը առաջ եկած է երրորդ աստիճանի մէթոտին անագորոյն կերպով գործադրութենէն. Տիկին Մարրոու կը յայտարարէ թէ խեղճ աղջիկը սարսափած էր մահացու կերպով.

Կը մատնանշուի թէ Վիօլէթ Շարփ շատ զգայուն աղջիկ մըն էր եւ թէ երթալով ջղային կը դառնար նա ոստիկանութեան իւրաքանչիւր քննութեան միջոցին, այնպէս որ պարտաւորուեցաւ դիմել բժիշկի մը.

Նիւ-Եորքի ոստիկանութեան գլխաւոր քննիչը որը յայտնի կուսակից մըն է երրորդ աստիճանի դրութեան յայտարարութիւն մ'ըրաւ որուն մէջ կ'ըսէր թէ «երիտասարդ աղջիկը կատարեալ կերպով առողջ վիճակի մէջ էր մինչեւ այն օրը որ գտնուեցաւ երախային դիակը. Անկէ յետոյ, անիկա դարձաւ թիթռացող ջիղերու ծրար մը միայն որը քայքայուիլ կ'սպառնար ամէն վայրկեան: Այն ժամանակէն յետոյ է որ մենք սկսանք աշխատելու:» Ռ. Գ.

Քաղաքական կացութիւնը Գերմանիոյ մէջ

Պէրլին.— Նախագահ Հինտէնպուրկ ընդունեց հարաւային Գերմանիոյ պետութեանց նախագահները եւ ջանաց խաղաղեցնել զանոնք, թէեւ անոնք մեկնեցան առանց ընդունելու յարիլ նորակազմ կառավարութեան ներքին քաղաքականութեան.

ՀԱՊԷՇԻՍԹԱՆԻ ՆԱԽԿԻՆ ԿԱՅՍՐ ԼԻՃ ԵԱՍՈՒԻ ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ

Ատտիս-Ապապա.— Կատարուած հետապնդութեանց վրայ գտնուեցաւ եւ ձերբակալուեցաւ Հապէշիսթանի նախկին կայսր Լիճ Եասուն որը քանի մը շաբաթ առաջ փախած էր բանտէն ուր կը գտնուէր 17 տարիէ ի վեր.

Ատտիս-Ապապա.— Նախկին կայսր Լիճ Եասու պահուըտած էր կապոյտ Նեղոսի մօտ գտնուող խրամի մը մէջ. Ան ձերբակալուեցաւ Կօժժամի պաշտօնեաներուն կողմէ նոյն շրջանը խուզարկելու մասին կայսեր կողմէ պաշտօնեաներուն տրուած հրամանին վրայ: Լիճ Եասու յանձնուեցաւ Հապէշիստանի զինուորներուն. Ռ.Գ.

ՖՐԱՆՍԱ ՊԻՏԻ ՔԱՇԷ ԻՐ ՈՍԿԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԷՆ

Նիւ Եորք.— Ուոլ Սթրիթի շրջանները կը հաստատեն այն զրոյցը, որ շրջան ըրաւ երեք Ուաշինկթընի պաշտօնա. շրջանակներուն մէջ և որուն համաձայն դրամատէրները Ֆրանս. կառավարութեան իմացուցած են թէ իրենք կը փափաքին որ Ֆրանսա քաշէ Մ. Նահանգներէն իր ոսկի մթերքը, որ կը հասնի 150 միլիոն տոլարի. Դրամատնային իշխանութիւնները կ'ընդգծեն թէ իրենք ոչ մէկ կերպով չպահանջեցին Ֆրանսայէն քաշել իր ոսկին, բայց պատրաստ են գործակցելու որ որեւէ արգելքի չհանդիպի ոսկիի շրջաբերութիւնը. Կը կարծուի թէ տոկոսին հարիւրին 50 զեղչը, որ Յունիս 13ին պիտի իրականանայ, հրաւէր մը կազմէ օտար կառավարութեանց, իրենց ոսկին քաշելու համար.

Պ. ՀԷՐԻՕ ՄԵԿՆԱԾ Է ԺԸՆԵՒ

Ժընէվ.— Պ. Հէրիօյ ժամանեց Ժընև, հանգիստ իր տասն օրէ ի վեր ունեցած յոգնութեան.

Լրագրողներուն, որոնք կը զարմանային իր թարմութեան վրայ, Պ. Հէրիօ պատասխանեց որ իր երեսփոխանի և Լիոնի կառավարիչի կեանքին մէջ, հազուադէպօրէն ունեցած է, ինչպէս հիմա, շաբաթ մը անկողին մնալու երջանիկ բախտը.

Պ. Հէրիօյ կ'աւելցնէ նաև որ շոգեկառքին մէջ ճաշած է պ. Մաքտօնալտի և հետևորդներուն հետ, բայց չէ հետապնդած Փարիզի խօսակցութիւնները, որովհետեւ շաբաթ և կիրակի օրերու տեսակցութիւնները բաւական են շրջանը ընելու կարևոր խնդիրներուն.

Պ. ՀԷՆՏԷՐՍԸՆ ԼԱՒԱՏԵՍ Է

Ժընէվ.— Զինաթափութեան միջազգային կազմակերպութեան առջև խօսք առնելով պ. Հէնտէրսըն յայտարարեց որ զինաթափութեան հարցը պէտք է կարգադրուի քաղաքական մարդերու կողմէ և ոչ թէ փորձագէտներու. Համաժողովը, կ'ըսէ ան անյաջողութեան մատնուած չէր թէև յառաջդիմութիւնները չէին զգեցած իրենց փափաքած բնոյթը, այսուհանդերձ լաւատես էր ան.

Անգլօ-իրլանտ. բանակցութեանց ձախողանքէն ետք

Լոնտոն.— Անգլիոյ և Իրլանտայի միջեւ բանակցութիւնները կը թուի թէ վերջնականօրէն խզուած են եւ կը սպասուի որ երկու կողմերը գործնական տեսակէտէն փոխադարձութեանց պիտի դիմեն. Իրլանտա պիտի դադրի հաւանաբար տարեվճարները վճարել Անգլիոյ մինչ Անգլիա պիտի բարձրացնէ մաքսատուրքը իրլանտական ներածումներուն համար.

Քաղաքական շրջանակներուն մէջ անձկալից կը թուին այն տպաւորութեան մասին, որ այս պայքարը առաջ պիտի բերէ Օթաւայի ժողովին մէջ.

Ձերբակալութիւն մը Եուկոսլաւիոյ մէջ

Պելկրատ.— Երէկ ձերբակալուեցաւ Վասօտ Զուպրիլովիչ, Պելկրատի համալսարանին մէջ օգնական դասախօս եւ եղբայրը Սերայեվոյի եղեռնափորձի հեղինակներէն մէկուն, որ կախուեցաւ աւստրիացիներուն կողմէ.

Վասիա, որ ոճրափորձի տեղւոյն վրայ գտնուած էր ռումբով միասին, վարանած էր նետելու զայն, եւ այն ատեն ազատ արձակուած էր, նկատի ունենալով իր դեռահաս տարիքը:

Վասիա Զուպրիլովիչ այժմ մեղադրուած է հակակառավարական փրօփականտով.

Կարիպալտիի յիսնամեակը

Աթէնք.— Հելլէն կառավարութեան նախաձեռնութեամբ տօնուեցաւ Կարիպալտիի յիսնամեակը արտաքին նախարարին պ. Միքալաքօփուլոսի և Իտալիոյ կրթական նախարարին ու քաղաքային և զինուորական իշխանութեանց ներկայութեան.

Ճառախօսութիւններէ ետք նախարարները ներկայ եղան հելլէն զօրքերու տողանցքին.

Ենուքիձէն քշուած

Ռիկա.— Մոսկուայէն կը հաղորդեն, որ Սթալինի և Ենուքիձէի միջեւ յառաջացող պայքարը վերջացած է Ենուքիձէն վտարուելով Համառուսական համայնավար կուսակցութեան կեդր. Գործադիրի քարտուղարի պաշտօնէն.

Ենուքիձէի տեղ քարտուղար կարգուած է Մեդվեդև.

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԻՆՉՊԷ՞Ս ԿԱԶՄՈՒԵՑԱՒ ՍՈՒՐԻԱԿԱՆ ԴԱՀԼԻՃԸ

ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ՍՈՒՐԻՈՅ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ՊԼՕՔԻՆ ԴԻՐՔԸ

Բարձր Գոմիսէր Ն. Վ. Պ. Բօնսօ, ի պատիւ խորհրդարանի անդամներուն քէյասեղան մը տուաւ Դամասկոսի պաշտօնական օթէլին մէջ: Ներկայ գտնուեցան Հանր. Նախագահ Ն. Վ. Մուհամէտ Ալի պէյ, երեսփոխաններ, Պ.Պ. Սօլօմիաք, Լավասըր, Հէլլօ.

Հանրապետութեան նախագահը, քէյասեղանէն վերադառնալէն վերջ հրաւիրեց Հաքքը պէյ Ազմը եւ առաջարկեց կազմել դահլիճը. Անկէ վերջ Ն. Վսեմութիւնը ընդունեց Մազհար փաշա Րըսլանը, Ճէմիլ Մէրտէմ պէյը եւ Սէլիմ պէյ Ճամպէքը, ժամը 7.30էն մինչեւ 8.30 տեւեց տեսակցութիւնը.

Այս տեսակցութեան միջոցին խորհրդակցութեան նիւթ եղած է նախկին կառավարութեան պետ Շէյխ Թաճէտտին էֆէնտիի գերագոյն ատեանի նախագահութեան ընտրութիւնը Հաքքը պէյ Ազմի տեղ, որը իրաւունք պիտի ունենայ մասնակցելու նախարարական խորհուրդին. Հաքքը պէյ Ազմ հակառակեցաւ.

Հետեւեալ օր, երեքշաբթի, երեկոյեան նորէն անոնք գումարուեցան Հանրապետութեան Նախագահի պալատանը մէջ եւ համաձայնեցան նախարարական կազմին շուրջ: Հանրապետութեան Նախագահը առանձին հրամանագիրներով վաւերացուց դահլիճի անդամները, որուն համաձայն վարչապետ եւ Ներքին Նախարար Հաքքը պէյ Ազմ, ելմտական եւ երկրագործական Ճէմիլ Մէրտէմ պէյ, դատական եւ կրթական Մազհար փաշա Րըսլան եւ հանրային շինութեանց Սէլիմ պէյ Ճամպէքը.

Հիւսիսային Սուրիոյ երեսփոխաններու պլօքը լաւ աչքով չի նայիր այս դահլիճին, որովհետեւ բուն սովորութեան վարչապետութիւնը կը յանձնուի ամենազօրաւոր պլօքին. Այդ պատճառաւ, ժողով մը գումարելով, հիւսիսային Սուրիոյ երեսփոխաններու պլօքը կը յայտարարէ որ, իր անդամներէն Հալէպի երեսփոխան Սէլիմ պէյ Ճամպէքի հանրային շինութեանց նախարարութեան ստանձնումը առանց իր գիտակցութեան եղած է, հետեւաբար ան ոչ մէկ կապ չունի պլօքի հետ.

ՉԻԼԻԻ ԼԻԲԱՆԱՆՑԻՆԵՐՈՒ ԴԻՄՈՒՄԸ

Չիլի գտնուող Լիբանանցիներ, կառավարութեան ուղղուած հեռագրով մը, ստորագրուած բազմաթիւ անձնաւորութիւններէ, կը տեղեկացնեն որ վերջին յեղափոխութեան պատճառաւ իրենց կեանքերը ու հարստութիւնները վտանգուած են եւ կը խնդրեն որ պաշտպանուին իրենց իրաւունքները:

Լիբանանի կառավարութիւնը Բարձր Գոմիսէրութեան փոխանցած է եղած դիմումը եւ խնդրած որ անմիջական ձեռնարկներ ըլլան.

Չիլիի նոր կառավարութիւնը որոշած է գրաւել մէկ մասը այն հարստութեանց, որոնք օտարականներու կողմէ շահուած են իրենց երկրին մէջ:

Այս որոշումն է պատճառը որ Լիբանանցիներու ալ հարստութիւնը վտանգուած է հոն:

ԺԱՆՏԱՐՄԱՆԵՐՈՒ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐ ՇԷՅԽ ԽԱԶԻՆԻ ՀԵՏԱՔՐՔԻՐ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Գրած էինք որ Տնօրէններու խորհուրդին որոշմամբ 175 ժանտարմաներ եւ 15 սպայ պաշտօնէ հանուած են. Այս առթիւ լրագրողներ դիմած են ժանտարմաներու ընդհ. հրամանատար Քօլօնէլ Շէյխ Խալիլ Խազինի, կարգ մը տեղեկութիւններ խնդրելու համար անկէ. Քօլօնէլը պատասխանած է անոնց.

—Ներկայ կառավարութիւնը երբէ մէկ օգտակարութիւն իսկ ունենայ, կը բաւէ.

— Ի՞նչ օգտակարութիւն ունեցած է, հարցուցած են լրագրողները զարմացմամբ.

— Ահա՛ տասը տարին կանցնի, մեծ տէրութիւններ զինաթափութեան համար կաշխատին, իրենց բանակներուն եւ պատերազմական ծախսերուն կրճատման հետեւ են, բայց հակառակ այդ բոլոր ճիգերուն չեն յաջողիր: Բայց մենք՝ Լիբանանի Հանրապետութիւնը, Սահմանադրական կեանքի մէջ մանուկ ըլլալով եւ հովանաւորութեան ներքեւ գտնուելով հանդերձ, մէկ գիշերուան մէջ կրցանք իրականացնել այդ գեղեցիկ իտէալը եւ նուազեցնել մեր զինուորներուն թիւը: Ամբողջ աշխարհին մենք օրինակ եղանք, թող հետեւին մեզի: Վաղը Լօզանի մէջ պիտի ըսեն որ 800,000 բնակչութիւն ունեցող Լիբանան յաղթական հանդիսացաւ եւ առաջնութիւնը շահեցաւ:

150,000 ՈՍԿԻԻ ԳԱՆՁԸ ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ՍՈՒՐԻՈՅ ՄԷՋ

Անցեալները գրած էինք որ նախկին գերման սպայ մը եկած էր եւ կառավարութենէն արտօնութիւն ստացած Ռաքքայի մէջ պատերազմի վերջաւորութեան պահուած գանձ մը գտնելու համար.

Այս անգամ ալ Վիլհէլմ Վօնսմէյր անուն գերման մը եկած է Հալէպ եւ յայտարարած որ, ինք եւ Քօսպէրը անուն գերման հրամանատար մը, ընդհանուր պատերազմի վերջաւորութեան Սուրիայէն փախչելու ատեն, անապատի մէջ տեղ մը, պահած են 150,000 Օսմանեան ոսկի:

Այժմ այս գերմանը արտօնութիւն խնդրած է կառավարութենէն գտնելու համար այդ գանձը:

ԹՐՔԱԿԱՆ ՊԱՀԱԿԱԽՈՒՄԲ ՄԸ ԿԸ ԲՆԱՋՆՋՈՒԻ

ՔԱՐԱՅՐԸ ԿԸ ՓԼԻ ԵՒ ԱՆՈՆՔ ՄԷՋԸ ԿԸ ՄՆԱՆ

Թիւրք եւ Սուրիական սահմանին վրայ, ամսոյ 10ին, չորս զինուորներէ եւ մէկ չաւուշէ բաղկացած պահակախումբ մը թիւրք տեղացող սաստիկ անձրեւներէն պատսպարուելու համար քարայր մը կը մտնեն:

Բայց քիչ վերջ, աւելի սաստկացող անձրեւներու պատճառաւ քարայրը կը փլի եւ թիւրք զինուորները կը մնան ներս: Հետեւեալ օր ուրիշ պահակախումբ մը որ կը փնտռէր կորսուած զինուորները, կը նշմարէ փլած քարայրը եւ գիւղացիներու օգնութեամբ դուրս կը հանեն անկէ զինուորներու դիակները.

***

«Էլ Նիտաա» տուած տեղեկութեանց համաձայն Թիւրք Սուրիական սահմանի վրայ չորս դիակներ գտնուած են, որոնց մարմիններուն վրայ գնդակի ու դանակի հետքեր կան. Յարդ յայտնի եղած չէ թէ թիւրք ե՞ն անոնք թէ՝ Սուրիացի.

Պ. ԷՏՏԷՅԻ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱՑԻ ԴԱՏԱՒՈՐԻ ՄԸ ՄԻՋԵՒ

Անցած շաբաթ օր, Մէտր Էմիլ Էտտէ, երբ առեւտրական խառն դատարանի նախագահ Պ. Տուբօնի գրասենեակը կայցելէր կարգ մը բացատրութիւններ պահանջելու համար, առաջինին կողմէ կը նախատուի:

Երկուշաբթի օր, Պ. Էտտէ դիմում կը կատարէ հանրապետութեան նախագահին, պահանջելով որ Պ. Տուբօն ներողութիւն խնդրէ, այլապէս պիտի ստիպուի արդարութեան դիմել. Պ. Տէպպաս Գր. Բրիֆիի միջոցաւ պէտք եղած գործողութեան ձեռնարկած է. Կը կարծուի որ ծանր հետեւանքներ պիտի ունենայ այս միջադէպը, եթէ տուտով չի կարգադրուի.

ՆՈՒՐԻ ՓԱՇԱ ՍԱԱՏ ԱԼԷՅԻ ՄԷՋ

Ինչպէս գրած էինք հանի մը շաբաթ իվեր Լիբանան կը գտնուի Իրաքի վարչապետ Նուրի փաշա Սաատ: Այս օրերուն երբ Իրաքի մէջ արտակարգ դէպքեր տեղի կունենան եւ զանազան ըսի բաներ շրջան կընեն, մանաւանդ որ թագաւոր Ֆէյսալ ալ երկար ատեն իվեր կը բացակայի, վարչապետի բացակայութիւնը իր պաշտօնի գլխէն մեկնութիւններու տեղի տուած է.

Նուրի փաշա, իբրեւ գիւղագնաց հաստատուած է Ալէյ. Առջի օր ան ճաշաւ իջաւ եւ տեսակցութիւն ունեցաւ Պէյրութի քաղաքապետ Սէլիմ պէյ Թաքլայի հետ.

ԱՒԱԶՈՒՏՔԻ ԲԱՆՏԻՆ ՄԷՋ ԳՏՆՈՒՈՂ ԹՈՔԱԽՏԱՒՈՐՆԵՐՈՒ ԴԻՄՈՒՄԸ

Կառավարութեան պետին ուղղուած խնդրագիր մը, ստորագրուած աւազուտքի բանտը գտնուող 12 թոքախտաւորներու կողմէ, տաս ակսուր կը ներկայացնէ իրենց վիճակը եւ կաւելցնէ.

«Աշխարհի վրայ չկայ կառավարութիւն մը, որ մեզի պէս առողջական ճայճայուած կազմ ունեցողները բանտի մէջ պահէ: Ամէն օր հաս մը կը մեռնի մեզմէ եւ ոչ ոք կը հետաքրքրուի մեր վիճակով»:

Վերջը թոքախտաւոր բանտարկեալները կը խնդրեն որ Պհաննէսի կամ Համմանայի սանաթօրիումը փոխադրուին, այլապէս դատապարտուած են իրենք մեռնելու եւ իրենց ընտանիքները ալ վարակելու այդ անիծուած հիւանդութեամբ.

ՄԱՅՐԵ՛Ր ԼԱՒ ՊԱՀՊԱՆԵՑԷՔ ՁԵՐ ԵՐԱԽԱՆԵՐԸ ԵՒ ԵՐԲԵՔ ԱՌԱՆՁԻՆ ՄԻ ԹՈՂՈՒՔ

Մուհամէտ Շանթրուֆի կինը, իր 18 ամսուան երախան խոհանոց ձգելով, ինք զբաղած էր ուրիշ գործով. Երախան խոհանոցի մէջ կը խաղար. Քիչ անդին ֆուրիջի թիթեղ մը կար, որուն բերանը բացուած էր եւ ֆովն ալ թիթեղի գաւաթ մը կար. Երախան թիթեղը կը լեցնէ՝ ֆուրիջով եւ կը խմէ: Սակայն սաստիկ խիթեր կունենայ եւ կսկսի պոռալ. Մայրը կը հասնի, կը գրկէ մանկիկը եւ փութանակ բժիշկի մը դիմելու պառաւներու կարծիքին կը դիմէ, որոնք զանազան դեղեր եւ դարմաններ կ'առաջարկեն:

Երեք օր կը տեւեն խե՛ղճ երախային տանջանքն ու խիթերը եւ երրորդ օր կը մեռնի ան:

ՏՈՒՆ ՄԸ ԿԸ ՓԼԻ

Դամասկոսի Շաղուր թաղին մէջ, հին տուն մը փլելով մէջը գտնուող 9 հոգիներէն երկուքը սպաննուած են, իսկ միւսները ծանրօրէն վիրաւորուած.

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

Ի ՆՊԱՍՏ ՀԱԼԷՊԻ ՄԷՋՏԱՆ ԹԱՂԻ ԵԿԵՂԵՑԻԻՆ

Հալէպի Առաջնորդ Գեր. Արտաւազդ եպիսկոպոս վերջերս իր Եգիպտոս այցելութեան միջոցին հետեւեալ նուիրատուութիւնները ստացած է Հալէպի Միջտան թաղի նորահաստատ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ օժանդակութեան ի նպաստ.— Ե.Ռ.

Մեծ. Տիար Սարգիս Ցովակիմեան	100
» » Կարապետ Մելքոնեան	50
» » Ժագ Մարտօեան	40
» » Գէորգ Իփէքեան	40
» »Արմէն.Գէյ.Կամսարական(ՌմԵ)	20
» » Մէքր Գէորգ Քայարեան	20
» » Ցարութիւն Ամիրայեան	20
» » Բարսեղ Գալըգեան	15
Արժ Տ. Հայկազուն քահ. Ոսկերիչեան	5
Վահան Գապասայեան	5
Կարօ Գալեան	5
Գէորգ Մազլումեան	5
Սահակ Գալայճեան	5
Կարապետ Սէֆէրեան	2
Մարտիրոս Թարագճեան	15
Այրի Տիկին Խաթուն Թարագճեան	5
(Շար.)	352

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

Հ. Մ. Ը. Մ.ի Տեղական Վարչութիւնը շնորհակալութեամբ ստացած է 550 ս. դ.ի նուէր մը Օր. Զարուհի Մակարեանէ, մանճանեքիզիս տարեկան մարզահանդէսին առթիւ.

ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Պատիւ ունիմ յարգոյ հայ հասարակութեան յայտարարելու թէ՝ մեր գրասենեակը եւ ապարանքը, փոխադրած ենք, Քէմբէն դուրս թրամվայի գծին վրայ, Ս. Միքէլ կայարանին դիմաց Elias M Radi ծէնքին ա. յարկը.

Գաւառներէն եւ արտասահմանէն փափաքողներ կրնան դիմել մեր նախկին հասցէով նամակատուփ թիւ 718 Կ. Տօնիկեան Պէյրութ.

ՎԱՐՁՈՒ ՍԵՆԵԱԿ

Օդասուն եւ արեւոտ սենեակ մը վարձու է, դիւրամատչելի պայմաններով.

Դիմել «Ժողովրդային Տուն».

ՍԱԿԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ

16 ՅՈՒՆԻՍ 1932

		Ս. Դ.
Եգիպտ. թղթադրմ.		478
Անգլիկն. »		465
Տօլար »		126
Թրքական »		59
Պանք Օթթօման		135
Իտալական Լիր 100		645
Յունական Տրախմի 100		85
Անգլ. ոսկի		606
Ֆրանս. »		492
Օսման. »		550
Արծաթ մէճիտ		24
Գրէտի՛ Ֆօնս.	Ա. Ֆ.	420
» »	Բ. »	279
» »	Գ. »	274

Սէֆէրեան եղբարք Րիւ Ֆօշ
Թէլէֆօն՝ 5-19

— 28 —

թեզի համար մահ ըսել է.

— Այո, և թէ ալ կախաղանին վրայ, գիտեմ Պարպարա, գիտեմ.

— Ուրեմն ինչո՞ւ ինքզինքդ վտանգի մէջ դրիր. Եթէ մայրս տեսնէ, անոր ալ մահուան պատճառ կ'ըլլաս.

— Պարպարա, այս կեանքին ես չեմ կրնար դիմանալ. Գացած օրէս իվեր Լոնտոնի մէջ կաշխատիմ, բայց շատ դժուար գործ մըն է, քիչ մը դրամ առնելու յոյսով եկայ.

— Լոնտո՞ն էիր, ի՞նչ գործ կ'ընէիր.

— Ախոռապան էի.

— Ախոռապա՞ն, ի՞նչ կը խօսիս Րիչարտ.

— Ապա ի՞նչ պիտի ըլլար, վաճառականութի՞ւն կամ պանդխտութի՞ւն կ'ընեմ կը կարծէիր. Շաբաթական 10 շիլին. ամէն պէտքս այս գումարով ընելու ստիպուած էի.

Պարպարա բռնելով անոր ձեռքը և լալով ըսաւ.

— Խե՛ղճ Րիչարտ, գժո՞ղ եղբայրս, ի՞նչ սարսափելի բան էր այդ գիշեր ըրածդ. միակ մխիթարութիւնս այն է որ կը կարծենք թէ այդ գիշեր խելքդ գլուխդ չէր.

— Ի՞նչ կ'ըսես, Պարպարա, երդում կ'ընեմ որ ես անմեղ եմ. կ'երդնում որ ես այդ մարդուն սպանութեան ատենը հոն չէի և չտեսայ. բայց ինչպէս որ երկինքի վրայի այս լուսինը կը տեսնեմ, այնպէս ալ գիտեմ թէ՝ ո՞վ է ոճրագործը.

Պարպարա դողալով.

— Ըսել կուզես որ ոճրագործը Պէթէ՞լն է.

— Պէթէ՞լ, ոչ, ան որքան ալ գող է, այս խնդրին հետ ոևէ կապակցութիւն չունի.

— Պէթէլը գո՞ղ է, Րիչարտ.

ՄԱՄՈՒԼԻ ԳՈՀՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ ՀԷՐԻՕ-ՄԱՔՏՕՆԱԼՏ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԵՆԷՆ

Լոնտոն.— Քաղաքական շրջանակներն ու թերթերը իրենց գոհունակութիւնը կը յայտնեն Պ.Պ. Հէրիօ-Մաքտօնալտի տեսակցութեան մասին.

— 25 —

Պատուհան նստած ըլլալով գեղեցիկ գիշերը կը դիտէր և վերջին վայրկեաններու յիշատակովը կ'օրօրուէր. Քարլայլի հետ որքան ալ սերտ բարեկամներ էին, սակայն մինչեւ այն ատեն դեռ զինքը համբուրած չէր անդրդէօք նպատակը ի՞նչ էր... և «ա՜հ, Արչիպալտ, ինչո՞ւ քեզ այդչափ կը սիրեմ, ինչո՞ւ զիս չես փրկեր այս վիճակէս» ըսելով սկսաւ ինքնիրեն մտածել.

Քարլայլ մանկութենէն իվեր Հէր ընտանիքին հետ անտարբեր յարաբերութեան մէջ էր, որովհետեւ իր առաջին կինը դատաւոր Հէրի քրոջ աղջիկն էր. որով բացի դրացութենէ ազգականական կապ ալ գոյութիւն ունէր անոնց միջեւ. Այնպէս որ Քարլայլ, երկու աղջիկներու հետ, Աննայի և Պարպարայի, միասին մեծցած, միասին խաղցած, նոյնիսկ անոնց շատ նեղութիւններ տուած և կռիւներ ունեցած էր.

Ժամը 10 զարկած ըլլալով, Միսիս Հէր, ըստ իր սովորութեան քիչ մը պտանցէ խմելով անկողին մտած էր. իսկ Պարպարա, պատուհանին առջեւ նստած և ճակատը ապակիին վրայ դրած կը դիտէր գիշերային լուսնկան և անոր պատճառած գեղեցիկ ստուերները. կ'ապրէր և կ'երազէր այն երջանիկ վայրկեանները, երբ Քարլայլի շրթունքը կը հանգչէր իր ճակտին վրայ. Երեւակայութեանը մէջ ան Քարլայլի տիկինն կ'ըլլար, երջանիկ կեանք մը կ'անցընէր և ամբողջ աշխարհ կը նախանձէր իրեն. Թէպէտ Պարպարա գեղեցիկ և սիրուն էր, սակայն Քարլայլի պէս երիտասարդ մը գտնել ամէն աղջկայ վիճակուած օրհնութիւն մը չէր. Այդ շրջանակներուն մէջ մայր մը չէր գտնուէր որ անոր աղջիկ տալը հպարտութիւն մը չի նկատէր. Կարելի չէր երեւակայել աղջիկ մը որ անոր ամուսնութեան առաջարկը մերժէր.

Պարպարա դիտելով շղթան ու մետալիոնը տարաւ

ԳՐԱՍԷՐՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

ՍՏԱՑՈՒԱԾ ՆՈՐ ԵՒ ԸՆՏԻՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
«ՆՈՐ ՕՐ» ԳՐԱՏՈՒՆԷՆ

Յեղափոխականի Մտքեր, Ք. Միքայէլեան	10 Ֆր.
Խենթ եւ Ջալալէդդին, Րաֆֆի	25
Հ. Հ. Ծագումն ու զարգացումը, Ալ. Խատիսեան	40
Գարնանային, Վ. Շուշանեան	40
Իմ Դիրքը, Ա. Ահարոնեան	20
Թափառաշրջիկները, Ռեն	15
Վանի Հերոսամարտը, Օն. Մխիթարեան	20
Խաչագողի Յիշատակարանը, Րաֆֆի	25
Աղքատին Պատիւը,	25
Ամերային Աղջիկը, Ե. Սրմաքէշխանլեան	25
Պէնհուր	30
Քամելիազարդ կինը	18
Դերասանուհին, Լ. Շանթ	8
Միացեալ եւ Անկախ Հայաստան	6
Դարձ, Լ. Շանթ	8
Բերլինի գրքէն փրցուած էջեր, Ռ. Սեւակ	10
Մեր Պատասխանը Յ. Քաջազնունիի, Ա. Ջիլինկիրեան	8
Անուշ, Յ. Թումանեան	5
Խորհուրդներու Մեհեանը, Յ. Օշական	13
Որդիների Պայքարը Հայրերի Դէմ, Գ. Նժդեհ	10
Թուրքերը եւ Մենք, Նեմեսիս	10
Կարմիր Ժամուց, Ա. Արփիարեան	8
Վոսփորի Գաղտնիքը	30
Թէոֆանօ	25
Ալպօմ (հէքեաթներու), Շ. Նարդունի	5
Դէպի Երկիր, Է. Ակնունի	15

Դիմել՝ Գրավաճառ Գ. ՀՐԱՆԴ Ց. ԱՊԱՃԵԱՆԻ, B. P. 879 BEYROUTH

ՊԱՆԴՈԿ ԼԻՒՔՍ

ԶԱՀԼԷ

Հայկական ամենապատուագոյն պանդոկը «ԼԻՒՔՍ»ին Զահլէի մէջ, ծաղկաւէտ պարտէզով,

ԽԻՍՏ ՕԴԱՍՈՒՆ ՍԵՆԵԱԿՆԵՐ
ՈՐ ԿԸ ԲԱՂԿԱՆԱՅ 1, 2, 3, 4, ՄԱՀՃԱԿԱԼՆԵՐԷ

1. ՀԱՄԵՂ ՃԱՇ, ՄԱՔՈՒՐ ԵՒ ԱՆԹԵՐԻ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ.
2. ԳԻՆԵՐԸ ԽԻՍՏ ՉԱՓԱՒՈՐ.
3. ՏՈՒՆ ՓՆՏՌՈՂՆԵՐՈՒՆ ԱՄԷՆ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.

Տէր եւ Տնօրէն՝ Գ. ՊԱՐՏԻԶՊԱՆԵԱՆ

ՏՕՔԹ. Հ. ԼՈՒՍԻՆԵԱՆ

(ՀԱԼԷՊ)

Նախկին բժիշկ Միջազգային Զինուորական հիւանդանոցներու եւ մասնագէտ ներքին եւ մանկանց հիւանդութիւններու

արագ, արմատական, խղճամիտ դարմանում:

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր ժամը 8—12 եւ 2—6 իր դարմանատան մէջ, Հալէպ Նեյալ թաղ, Թոմայեանի բնակարանին հանդէպ, թիւ 7

Բշ. եւ Ուրբաթ օրեր աղքատաց ձրի

ԳԱԲՐԻԷԼ Թ. ԹԷՐՁԵԱՆ

(ԵԼԵՔՏՐԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ)
Հիմնուած 1921 ին Պոլիս-Բերա

Խիստ դիւրամատչելի պայմաններով կը կատարենք ամէն կարգի ելեկտրական լոյսի զետեղումներ (Intsallation), ինչպէս նաեւ մոթոր եւ ջեռանոցներ:

Վաճառատունս կ'ստանձնէ նաեւ բոլոր ելեկտրագործիքներու նորոգութիւններ: Մասնաւոր սպասարկութիւն բնակարաններու ելեկտրա-նորոգման: Վաճառատուն Philips եւ Lux ելեկտր. լամբերու եւ ամէն տեսակ ելեկտրական պիտոյքներու:

Վճարման դիւրութիւններ.

Հասցէ — Վ. Ուզունեանի զուգանց կից Պուրճ. B. P. 491

ՊԱՆԴՈԿ ԱՀԱՐՈՆ ՊԻԹԻԱՍ

ՀԻՒՍԻՒՍԱՅԻՆ ՍՈՒՐԻՈՅ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԱՄԱՌԱՆՈՑՆԵՐԷՆ
ՃԵՊԵԼ ՄՈՒՍԱՅԻ ՊԻԹԻԱՍ ԳԻՒՂԻՆ ՄԷՋ

Նորակառոյց եւ գեղեցիկ շէնք. արդիական կերպով կահաւորուած սենեակներ. ընդարձակ սրահ, բաղնիք, եւրոպական եւ արեւելեան կերակուրներ

ՉԱՓԱՒՈՐ ԳԻՆ

ԲԱՑ Է 1932 ՅՈՒԼԻՍ 1ԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

Իր աննման տեսարաններով, առատ ջրերով եւ առողջարար կլիմայով ծանօթ ՊԻԹԻԱՍ գիւղը այս տարի օժտուած է գիւղագնացութեան համար անհրաժեշտ եղող բոլոր յարմարութիւններով:

Ճամբաները նորոգուած են, գիւղին մէջ հաստատուած է Թղթատարական ամենօրեայ սպասարկութիւն ինչպէս նաեւ Թէլեֆոն եւ հեռագիր:

Պիթիասը ունենալ նաեւ իր առաջնակարգ պանդոկը, ուր այցելողները պիտի գտնեն Սուրիոյ եւ Լիբանանի լաւագոյն ամառանոցներուն յատուկ բոլոր յարմարութիւններն ու հանգստութիւնները:

Տէր եւ Տնօրէն ԱՀԱՐՈՆ ԻԶՄԻՐԼԵԱՆ

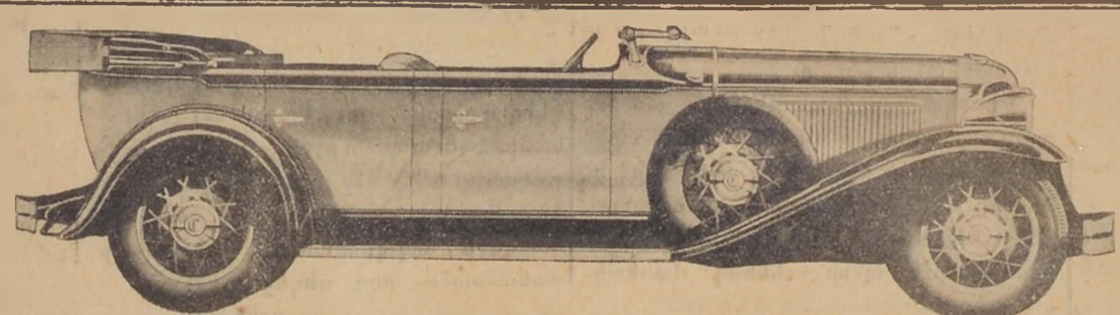

ԳՌԱՅՍԼԵՐ

աշխարհահռչակ ինքնաշարժները որոնք 6-8 սիլինտր ունին,
ԱՄԵՆԱՏՈԿՈՒՆ ԵՒ ԳԵՂԵՑԻԿ ՄԱՐՔԱՆԵՐՆ ԵՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻ ՎՐԱՅ ԵՒ
ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ ԱՄԵՆՈՒՐԵՔ:

ԳՌԱՅՍԼԸՐ ինքնաշարժերու մասնաւոր յատկութիւններն են՝ ՏՈԿՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆ, ՉԱՓԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀԱՆԳՍՏԱՒԷՏՈՒԹԻՒՆ:

Վճարման դիւրութիւններ կը տրուին.

ԳՌԱՅՍԼԸՐ օթօներու բոլոր կտորները պատրաստ կը գտնուին մեր վաճառատուներուն մէջ: Լիբանանի, Սուրիոյ եւ Իրաքի ընդհանուր ներկայացուցչութիւն՝

NAAYEM MOTOR IMPORT Co. BEYROUTH B. P. 869, TÉL. 32—29

Հիւս. Սուրիոյ ներկայացուցիչներ՝ Գ. եւ Մ. ԱՋԻՐԵԱՆ, B. P. 202, Հալէպ

ՍԹԱՆՏԱՐՏ կօշիկները միշտ ամենայարմար, ամենադիմացկուն, ամենաաժան եւ ամենագեղեցիկներն են.

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ՆԱՃԱՐ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

ՏՕՔԹ. ԳԷՈՐԳ ԿԷՐԿԷՐԵԱՆ

Վկայեալ Lauréat (ոսկեայ) Interne եւ այժմ մնայուն ՄԱՍՆԱԳԷՏ բժիշկ Ֆրանսական հիւանդանոցի ԱԶՔԻ, ՔԹԻ, ԿՈԿՈՐԴԻ, ԱԿԱՆՋԻ եւ ԳԼԽՈՒ հիւանդութիւններու բաժնին:

Հիւանդ կ'ընդունի կէսօրէ վերջ ժամը 3—6 իր կլինիքին մէջ rue de Damas, No. 15

Հիւանդները ուղղակի հիւանդանոց կ'ընդունի իր կողմէ տրուած մուտքի ռափօրով:

Աղքատ հիւանդներու ձրի դարմանում, ամէն օր կէսօրէ առաջ ժամը 10—12, հիւանդանոցի դարմանատան մէջ:

ՏՕՔԹ. Գ. ՏԱՎՈՒՏԼԱՐԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՆԵՐՔԻՆ ԵՒ ՎԵՆԵՐԱԿԱՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Իր դարմանատունը հաստատած է, ՍԱՍՈՒՆ վ թաղը, Տօքթ. Եօզղաթեանի (ատամնաբոյժ) դարմանատան կից.

Ընդունելութեան ժամեր՝

կէսօրէ	առաջ	ժամը	8—12
»	վերջ	»	2—6

Կարի եւ Ձեւագիտութեան Դասընթացք

Տիկին ՄԱՌԻ ԵՐԱՄԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ԴԵՐՁԱԿՈՒՀԻ
ԲԱՐԻԶԷՆ ԵՒ ՎԱՇԻՆԿԹՕՆԷՆ

Կարի եւ ձեւագիտութեան մասնագիտուհի, Տիկին Մառի Երամեան կը վերադառնայ իր աշխատանոցը, Մեծ Սէրայի դիմացը Նո. 78 տան երկրորդ արկը:

Երեք ամսուան միջոցին կը սորվեցնէ ամենավերջին նորաձեւութեամբ, կար եւ ձեւագիտութիւն իր բոլոր բարդութիւններով եւ արդիական մեթոդներով, Droit-fils մեթոտով: Իր աշակերտուհիները կ'օժտէ Բարիզի աշխարհածանօթ Académie Daydou վկայականով:

ՓԱՍՏԱԲԱՆ

ԽՈՍՐՈՎ ԹԻՒԹԻՒՆՃԵԱՆ

(Տօքթ. իրաւագիտութեան)

ԿՍՏԱՆՁՆԷ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԴԱՏԵՐ

Ընկերակցութեամբ հանրածանօթ փաստաբան ՄԻՏՐ ԱԶԻԶ ԷԼ ՀԱՇԷՄԻ

Գրասենեակը բաց է կէսօրէ առաջ 9—12 կէսօրէ վերջ 3—6

Rue Allenby, Immeuble NESSOULI ՀԵՌԱՁԱՅՆ 1—28

Տոկուն շինուած
Վայելուչ ձեւ
Հնչուն եւ բնական ձայն
Անոնք յատկանիշներ՝

ՈՐՈՆՑՄՈՎ ԿԸ ԶԱՏՈՐՈՇՈՒԻՆ

ԱՓՕԼԼՕ ՖՕՆՕՆԵՐԸ

Հրապարակի վրայ գտնուող բոլոր մարքաներու հետ կը մրցին Ապոլլօ ֆօնօները: Մանաւանդ վերջին նոր մոտէլները, որոնք հասած են արդէն, անգերազանցելի են իրենց տոկունութեամբ, վայելչութեամբ եւ մատչելի գիներով:

APOLLO GRAMOPHONE Co. Ltd
(of London)

ԱՓՕԼԼՕ՝ ՖՕՆՕՆԵՐՈՒ ԹԱԳԱՒՈՐԸ !!!

Կատարեալ համոզում գոյացնելու համար անգամ մը այցելեցէք
MAISON APOLLO, Rue de la Poste, BEYROUTH

Փորձագէտ եւ Բօնսօլ՝ ամէն ձեւի, անմրցելի որակ եւ առատութիւններ դիւրամատչելի գին, վճարումի դիւրութիւն:

Ընդհ. ներկայացուցիչ՝ Սուրիոյ, Պաղեստինի, Անդրյորդանանի, Միջագետքի եւ Կիպրոսի.— ԳՈՒՐԳԷՆ ՍԻՆԱՆԵԱՆ

KOURKEN SINANIAN, Boîte Postale 642, BEYROUTH (Syrie)

— 26 —

չրթունքին եւ ըսաւ.

— Մինչեւ այսօր կասկած ունէի, բայց այլեւս վըստահ եմ. առնէ ինծի նուիրելը եւ զիս համբուրելը... ա՛հ, Արչիպօտ երանի թէ բաց խօսիս եւ սիրտս այս տագնապէն ու տանջանքէն ազատես... բայց, գիտեմ, ալ պիտի գայ շուտով այդ վայրկեանը, եւ եթէ այս մօտ Գորնի...

Պարպարայի մտածումները հոս ընդհատուեցան, ուրովհեան դիմացը, ծառերուն առջեւ ալքին բան մը երեւցած էր: Մարդու կը նմանէր եւ շարժում ունէր: Պարպարա ուշադրութեամբ սկսաւ դիտել, որով այդ շարժումները հետզհետէ իրեն կը մօտենար եւ կարգ մը նշաններ կ'ընէր:

Պարպարայի դէմքը մեռելի գոյն եղաւ եւ վախէն հոգին բերանը եկաւ: Սոսկին միտքը եկող բանը իրենց տան ծառաներուն ձայն տալ եղաւ, բայց վախնալով որ իրենց գաղտնիքը երեւան կ'ելնէ, որոշեց լուռ մնալ եւ աչխատիլ հասկնալու արդիւնքը: Տան սալօնը քաշուեցաւ, սակայն դեռ կը շարունակուէր գլխարկի շարժումները մօտեցող մարդուն կողմէ:

Պարպարա քանի մը վայրկեան վախէն ինչ ընելը չի գիտցաւ, սակայն վերջը դերբնական ոյժ ու համարձակութիւն ժողվելով կամաց կամաց դէպի դուռը յառաջացաւ: Թէպէտ մորը երակները դող կը պատճառէին իր ծունկերուն եւ վախը միշտ տիրական կը մնար իր վրայ, բայց այդ մարդուն ո՞վ ըլլալը հասկնալու հետաքրքրութիւնը զինք դէպի դուռը կը տանէր:

— 27 —

ՄԱՍ Դ.

ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԼՈՒՍՆԻ ԼՈՅՍԻՆ ՏԱԿ

Լուսնի լոյսը ամէն կողմ լուսաւորած էր եւ շէնքին բոլոր կողմերը, նոյնիսկ պարտէզներու մէջ գտնուող փոքրիկ տուները որոշապէս կը նշմարուէին: Պարպարա երբ դէպի պարտէզ կը յառաջանար, այդ մարդը ծառերու մէջ քաշուեցաւ: Արդեօք իրենց արդէն դժբաղդացած ընտանիքին նոր դժբաղդութի՞ւն մը պատրաստուած էր, արդեօք ուրուակա՞ն մըն էր, եթէ ոչ աչքերը կը խաբէին զինք... բայց ոչ, տեսածը երեւակայութիւն չէր. անոր մօտենալով ըսաւ.

— Ո՞վ ես, ի՞նչ կուզես.

— Պարպարա, Պարպարա, զիս չե՞ս ճանչնար.

— Պարպարա ձայնը ճանչնալով սարսափով եւ հրճուանքով խառն աղաղակով մը վազեց դէպի ծառերը եւ բանուորի տարազ ունեցող մարդու մը վզին փաթթուեցաւ եւ արցունքներ թափելով ըսաւ.

— Ա՜հ, Րիչարտ, ա՜հ եղբայրս, ուրկ՞է կուգաս... հոս ինչպէ՞ս եկար:

Րիչարտ աղտոտ եւ պատառուն հագուստ մը հագած էր, սեւ պեխ մը անցուցած եւ գլուխն ալ հին գլխարկ մը դրած ըլլալով անճանաչելի դարձած էր: Այս մարդը Պարպարայի եղբայրն էր: Րիչարտ քրոջը վզին փաթթուեցաւ եւ ըսաւ. «ա՜հ, սիրելի քոյրս, վախցա՞ր...»

— Ինչպէ՜ս չի վախնամ, եղբայրս, միտքէս անցաւ որ քու կողմէդ եկող մէկը կրնայ ըլլալ. բայց այս մտածումն իսկ զիս սարսափի մատնեց: Ինչպէ՞ս համարձակեցար հոս գալու Րիչարտ, չե՞ս գիտեր որ հոս տեսնուելդ

KLIM

Փոշեկաթին առաւելութիւնը

KLIM յաւ կաթ մըն է: Եթէ անոր վրայ աւելցնենք 7 | 8 համեմատութեամբ պարզ ջուր, պիտի ստանանք թարմ, առողջարար եւ ներոս կաթ մը որ ունի դասեային թարմ կաթի մը համը, հոտն ու սննդառու արժէքը:

Սանկիկը դիւրութեամբ կը մարսէ Klimը որ խտէայ ու շատ սննդառու կաթ մըն է:

Ինչ ուրախութիւն ձեր զաւակներուն եւ մանկիկներուն համար:

Միշտ ու ամենուրեք թարմ կաթ կարելի է ունենալ ՔԼԻՄ փոշեկաթով:

Klimը կը լուծուի պաղ կամ գաղջ ջուրի մէջ: Պէտք է զայն դնել ջուրին մակերեսը ու զարնել դգալով մը:

SPELL IT BACKWARDS